

UGOVOR O PROJEKTOVANJU I IZGRADNJI AUTOPUTA

Bar - Boljare

Dionica: Smokovac – Uvač – Mateševo

zaključen u Podgorici dana 26.02. 2014. godine između:

1. **Vlade Crne Gore**, koju predstavlja
Ministarstvo saobraćaja i pomorstva – Ivan Brajović, ministar,
Rimski trg br.46, Podgorica, Crna Gora
(u daljem tekstu: „Investitor“),

i

2. **China Road and Bridge Corporation (CRBC)**, koju predstavlja
Du Fei, potpredsjednik,
C88 Andingmenwai Dajie Peking, Narodna Republika Kina
(u daljem tekstu: „Izvođač“).

PREAMBULA

- Sporazumom između Vlade Crne Gore i Vlade Narodne Republike Kine o unapređenju saradnje u izgradnji infrastrukture i izmjenama i dopunama tog Sporazuma definisana je pored ostalog i saradnja na implementaciji projekta izgradnje autoputa Bar-Boljare, prioritetne dionice Smokovac-Uvač-Mateševo;
- Zaključkom Vlade Crne Gore broj 08-54/4 od 11.07.2013. godine Ponuda kineskih kompanija CCCC i CRBC je ocijenjena kao prvorangirana;
- Okvirni sporazum koji su zaključili Investitor i China Communications Construction Company Ltd. (Glavni Izvođač) dana 26.02.2014. g. predstavlja obavezujući akt i pravni osnov za definisanje ovog Ugovora sa Izvođačem.

SADRŽAJ

- Poglavlje 1 Ugovorni sporazum
- Poglavlje 2 Podaci za Ugovor
- Poglavlje 3 Opšti uslovi Ugovora
- Poglavlje 4 Posebni uslovi Ugovora

UGOVORNI SPORAZUM

Ovaj Ugovor zaključen je dana 26.02.2014. godine.

IZMEĐU

1. Vlade Crne Gore, koju predstavlja Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Rimski trg 46, Podgorica, Crna Gora (u daljem tekstu: „Investitor“),

i

2. China Road and Bridge Corporation, C88 Andingmenwai Dajie, Peking, Narodna Republika Kina (u daljem tekstu: „Izvođač“).

BUDUĆI da Investitor želi da radove poznate kao izrada Glavnog projekta, izgradnja, nabavka i ugradnja opreme i instalacija za autoput Bar-Boljare, dionica Smokovac-Uvač-Mateševo, u približnoj dužini od 41 km izvede Izvođač, te je prihvatio Ponudu Izvođača u formi maksimalne garantovane cijene u iznosu od 809.577.356,14 eura (slovima: osam stotina devet miliona pet stotina sedamdeset sedam hiljada tri stotine pedeset šest eura i četrnaest centi), za izvođenje i završetak navedenih radova i otklanjanje nedostataka, Investitor je saglasan da plati Izvođaču Ugovorenu cijenu u skladu sa odredbama Ugovora, u vrijeme i na način propisan Ugovorom.

Investitor i Izvođač saglasni su kako slijedi:

1. U ovom Ugovoru riječi i izrazi imaju isto značenje kao u Uslovima Ugovora na koje se poziva u daljem tekstu.
2. Smatra se da sljedeća dokumentacija čini i da je treba čitati i tumačiti kao dio ovog Ugovora.
 - a) Okvirni sporazum od 26.02.2014. godine;
 - b) Ugovorni sporazum;
 - c) Ponuda (koja uključuje Pismo ponude od 7. februara 2013. godine sa izmjenama i dopunama od 13. juna 2013. i 20. juna 2013. godine);
 - d) Posebni uslovi;
 - e) Opšti uslovi;

- f) Podaci za Ugovor;
 - g) Zahtjevi Investitora uključujući Projektni zadatak za izradu Glavnog projekta;
 - h) Postojeći Idejni projekat, crteži i svi prateći podaci;
 - i) Popunjeni rasporedi (ukoliko ih ima);
 - j) Pismo o prihvatanju ponude;
 - k) Ostali dokumenti koji su sastavni dio Ugovora.
3. U zamjenu za plaćanja koja će Investitor vršiti Izvođaču kako je niže navedeno, Izvođač i Investitor su se dogovorili da Izvođač pripremi Projekat, izvede i završi Radove i otkloni sve nedostatke u njima, u skladu sa odredbama Ugovora.
4. Investitor se ovim obavezuje da u zamjenu za izvođenje i završenje Radova i otklanjanje nedostataka u njima, Izvođaču isplati Ugovornu cijenu u rokovima i na način predviđen Ugovorom.

Ugovor se implementira u skladu sa Zakonima Crne Gore.

Kao potvrda svega ovdje rečenog, strane su zaključile ovaj Ugovor navedenog dana i godine u skladu sa njihovim zakonima.

Potpis: Ivan Brajović

Potpis: Du Fei

Za i u ime Investitora u prisustvu

Za i u ime Izvođača u prisustvu

Svjedok:

Svjedok: _____

Ime i prezime: Dr Radoje Žugić

Ime i prezime: Yili Zhu

Adresa: Ministarstvo finansija, Stanka Dragojevića
2, 81000 Podgorica, Crna Gora

Adresa: C88 Andingmenwai Dajie, Peking, NR
Kina

Datum: 26.02.2014.

Datum: 26.02.2014.

Poglavlje 2 Podaci za Ugovor

Stavka	Podklauzula FIDIC-ovih Opštih ili Posebnih uslova ugovora	Podaci
Naziv i adresa Investitora	1.1.2.2 i 1.3	Vlada Crne Gore, koju predstavlja Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Rimski trg 46, Podgorica, Crna Gora
Naziv i adresa Izvođača	1.1.2.3 i 1.3	China Road and Bridge Corporation, C88 Andingmenwai Dajie, Peking, Narodna Republika Kina
Ime, prezime i adresa Inženjera	1.1.2.4 i 1.3	Biće određen do Datuma početka radova
Naziv Banke	1.1.2.11	Banka od koje Vlada Crne Gore traži kredit je Export Import Banka iz Narodne Republike Kine
Rok za završetak radova	1.1.3.3	48 mjeseci računajući od Datuma početka
Rok za prijavu nedostataka	1.1.3.7	730 dana
Elektronski sistemi za komunikaciju	1.3	Faks i elektronska pošta (e-mail)
Mjerodavno pravo	1.4	Crne Gore
Jezik	1.4	U skladu sa članom 10 Okvirnog sporazuma
Jezik za komunikaciju	1.4	U skladu sa članom 10 Okvirnog sporazuma
Rok za obezbjeđenje pristupa gradilištu	2.1.	Prema Preliminarnom planu Radova
Garancija za dobro izvršenje posla	4.2	Garancija za dobro izvršenje posla je u obliku bezuslovne garancije naplative na prvi poziv u iznosu od 10% od Prihvaćenog iznosa Ugovora. Garancija za dobro izvršenje posla dostavlja se 21 dan prije Datuma početka radova
Podizvođači	4.4	Minimalan iznos za podizvođače: 30% Prihvaćenog iznosa Ugovora
Naknada štete za kašnjenje radova	8.7 i 14.15(b)	Za prvih 90 dana kašnjenja obračunava se naknada štete za kašnjenje radova u iznosu od 0,01% dnevno Prihvaćenog iznosa Ugovora, a nakon perioda od 90 dana u iznosu 0,02% dnevno od Prihvaćenog iznosa Ugovora

Maksimalni iznos naknade štete za kašnjenje radova	8.7	5% Prihvaćenog iznosa Ugovora
Korekcije zbog izmjene u troškovima	13.8	Ne primjenjuje se
Ukupni avans	14.2	10% + 10% Prihvaćenog iznosa Ugovora
Broj rata i rokovi plaćanja	14.2	Dvije rate. Prva rata (10%) od Prihvaćenog iznosa Ugovora u roku od 21 dan nakon što Izvođač dostavi Garancije banke u skladu sa uslovima iz Podklauzule 14.2 i u skladu sa Podklauzulom 4.2 Opštih Uslova Ugovora i Posebnih Uslova Ugovora. Druga rata (10%) do kraja marta 2015. godine i nakon što Izvođač dostavi Garanciju banke u skladu sa uslovima iz Podklauzule 14.2
Valuta	14.2	Euro / Američki dolar
Početak otplate avansa	14.2 (a)	Kada vrijednost izvedenih Radova dostigne 20% Prihvaćenog iznosa Ugovora
Stopa otplate avansa	14.2 (b)	Po stopi 20 % od iznosa svake situacije do povraćaja avansa
Procenat garantnog depozita	14.3	5 % od iznosa svake privremene situacije
Ograničenje garantnog depozita	14.3	5 % od ukupne Ugovorne cijene
Minimalni iznos privremene mjesečne situacije	14.6	1.000.000 eura (ekvivalent u dolarima)
Valuta / valute plaćanja	14.15	Euro / Američki dolar
Rokovi za dostavljanje osiguranja	18.1	
a) Dokaz o osiguranju		a) 14 dana prije započinjanja radova na Gradilištu
b) Odgovarajuće polise		b) 21 nakon Datuma početka
Strana koja osigurava	18.2	Izvođač
Strana koja osigurava	18.3	Izvođač
Minimalan iznos osiguranja trećeg lica	18.3	Iznos osiguranja trećeg lica po jednom događaju iznosi ne manje od 500.000 eura
Broj članova Komisije za rješavanje sporova	20.2	3
Imenovanje vrši (ako nema dogovora)	20.3	Predsjednik FIDIC-a ili lice koje imenuje Predsjednik FIDIC-a
Mjesto arbitraže	20.6	Arbitražni sud Trgovinske komore u Cirihi

Poglavlje 3 Opšti uslovi Ugovora

Uslovi Ugovora obuhvataju „Opšte uslove“ koji čine dio „Uslova ugovora za postrojenja i projektovanje i izvođenje građevinskih i tehničkih radova po projektu Izvođača - Žuta knjiga, Prvo izdanje 1999., koje je objavila Međunarodna federacija inženjera konsultanata *Fédération Internationale des Ingénieurs - Conseils (FIDIC)*, a u skladu sa „Posebnim uslovima“, koji uključuju izmjene i dopune Opštih uslova.

OPŠTI USLOVI

Gore pomenuti Opšti uslovi nijesu navedeni u ovom dokumentu, ali se mogu dobiti na sljedećoj adresi:

FIDIC Sekretarijat Box 311 CH-1215 Ženeva 15 Švajcarska Tel: +41 22 799 49 00 Faks: +41 22 799 49 01

Smatra se da je Izvođač upoznat sa i da posjeduje FIDIC Uslove ugovora.

Poglavlje 4 Posebni uslovi ugovora

USLOVI UGOVORA OBUHVATAJU „OPŠTE USLOVE“ KOJI ČINE DIO „USLOVA UGOVORA ZA POSTROJENJA I PROJEKTOVANJE I IZVOĐENJE GRAĐEVINSKIH I TEHNIČKIH RADOVA KOJE UTVRĐUJE IZVOĐAČ RADOVA“, PRVO IZDANJE 1999., KOJE JE OBJAVILA MEĐUNARODNA FEDERACIJA INŽENJERA KONSULTANATA I SLJEDEĆI „POSEBNI USLOVI“ KOJI OBUHVATAJU IZMJENE I DOPUNE OPŠTIH USLOVA

OVI USLOVI DETALJNO REGULIŠU I DOPUNJAVAJU OPŠTE USLOVE KOJI VAŽE ZA UGOVOR

U SLUČAJU SUKOB, PRIMJENJUJU SE ODREDBE IZ OVIH USLOVA, A NE IZ OPŠTIH USLOVA UGOVORA

ODREDBE U POSEBNIM USLOVIMA NISU OZNAČENE UZASTOPNIM BROJEVIMA VEĆ SU OZNAČENI ISTIM BROJEVIMA KAO ODREDBE U OPŠTIM USLOVIMA

FIDIC

MEĐUNARODNA FEDERACIJA INŽENJERA KONSULTANATA
FEDERATION INTERNATIONALE DES INGENIEURS-CONSEILS
INTERNATIONAL FEDERATION OF CONSULTING ENGINEERS
INTERNATIONALE VEREINIGUNG BERATENDER INGENIEURE
FEDERACION INTERNACIONAL DE INGENIEROS CONSOLTORES

Web stranica <http://www.fidic.org/>

1. Opšte Odredbe

1.1 Definicije

- 1.1.1.1. „**Ugovor**“ znači znači: Okvirni sporazum od 26.02.2014., Ugovorni sporazum, Ponuda (koja uključuje Pismo ponude od 7. februara 2013. godine sa izmjenama i dopunama od 13. juna 2013. i 20. juna 2013. godine), Posebni uslovi, Opšti uslovi, Podaci za Ugovor, Zahtjevi Investitora uključujući Projektni zadatak za izradu Glavnog projekta, Postojeći Idejni projekat, crteži i svi prateći podaci, Popunjeni rasporedi (ukoliko ih ima), Pismo o prihvatanju ponude, Ostali dokumenti koji su sastavni dio Ugovora.“
- 1.1.1.2 Brisati „eventualni” iz definicije.
- 1.1.1.8 Dodati sljedeće rečenice na kraju:
Riječ „**Tender**” i riječ „**Ponuda**“ su sinonimi, kao i riječi „**Tenderska dokumentacija**“ i „**Natječajna dokumentacija**“.
- 1.1.1.9 Dodati sljedeće rečenice na kraju:
Riječi „**Dodatak uz Tender**“ i riječi „**Podaci za Ugovor**“ su sinonimi.

1.1.2 Strane i lica

- 1.1.2.2 Podklauzula 1.1.2.2 mijenja se i glasi
„**Investitor**“ je Vlada Crne Gore koju predstavlja Ministarstvo saobraćaja i pomorstva.
- 1.1.2.3 Podklauzula 1.1.2.3 mijenja se i glasi
„**Glavni Izvođač**“ je China Communications Construction Company Ltd., a „**Izvođač**“ China Road and Bridge Corporation.
- 1.1.2.4 Dodati sljedeći tekst:
„**Inženjer**” obavlja i poslove stručnog nadzora u skladu sa zakonima Države.
- 1.1.2.11 Dodati sljedeći tekst:
„**Banka**” označava finansijsku instituciju imenovanu u Podacima za Ugovor.

1.1.3 Datumi, ispitivanja, rokovi i završetak

- Podklauzulu brisati i zamijeniti sljedećom:
- 1.1.3.1 „**Osnovni datum**” je datum 28 dana prije potpisivanja Ugovora.
- 1.1.3.9 Dodati sljedeći tekst na kraju ove Podklauzule:
„**Sedmica**” označava kalendarsku sedmicu;

„Mjesec” označava kalendarski mjesec.

1.1.4 Novac i plaćanja

Podklauzulu brisati i zamijeniti sljedećom:

1.1.4.1 „**Prihvaćeni iznos ugovora**” znači maksimalna garantovana cijena u skladu sa članom 4, stav 1 i 2 Okvirnog Sporazuma.

1.1.4.13 Dodaje se nova Podklauzula

„**Kamata**” se obračunava u skladu sa Podklauzulom 14.8 Uslova Ugovora.

1.1.6 Ostale definicije

Dodati sljedeći tekst:

1.1.6.1 „**Dokumentacija Izvođača**” je i tehnička dokumentacija koju po Ugovoru obezbjeđuje Izvođač prema sadržaju i uslovima predviđenim Zahtjevima Investitora, i sadržaju i opisu iz podklauzule 5.2 (Dokumentacija Izvođača).

Dodati sljedeći tekst:

1.1.6.2 **Država**” je Crna Gora.

Dodati novu Podklauzulu:

1.1.6.10 „**Obavještenje o nezadovoljstvu**” znači obavještenje koje jedna Strana pošalje drugoj u skladu sa Podklauzulom 20.4 o tome da nije zadovoljna i da namjerava da pokrene Arbitražu.

1.2 Tumačenja

Na kraju ove Podklauzule unijeti:

U ovim uslovima, odredbe koje sadrže izraz „**troškovi plus razuman profit**” sadrže zahtjev da navedeni profit iznosi jednu dvadesetinu (5%) navedenih troškova.

1.3 Komunikacije

Podklauzulu brisati i zamijeniti sljedećom:

Gdje god ovi uslovi predviđaju davanje ili izdavanje odobrenja, potvrde, saglasnosti, odluka, obavještenja, zahtjeva i oslobađanja, obavještenje mora biti:

- a) u pisanom obliku i dostavljeno lično (uz potvrdu o prijemu), poslato poštom ili dostavom ili poslato faksimilom ili elektronskom poštom, i
- b) dostavljeno, upućeno ili poslato na adresu za komunikaciju sa primaocem kao što je navedeno podacima za Ugovor.

Međutim:

- i. ukoliko primalac dostavi obavještenje o promjeni adrese, obavještenja se nakon toga dostavljaju u skladu sa tim; i
- ii. ukoliko primalac nije drugačije naveo prilikom traženja odobrenja ili saglasnosti, može se poslati na adresu sa koje je zahtjev upućen.

Mora postojati potvrda o prijemu u pisanoj formi svakog dijela i sveukupne komunikacije. Datum prijema, odnosno slanja potvrde je datum potvrde u pisanom obliku.

1.4 Mjerodavno pravo i jezik

Dodati sljedeći tekst na kraju Podklauzule:
Mjerodavno pravo za realizaciju Ugovora je pravo Crne Gore.

Sva komunikacija tokom sprovođenja Ugovora će biti u pisanom obliku i dvojezična, na crnogorskom i engleskom jeziku, s tim da verzija na engleskom jeziku prevladava u slučaju neslaganja ili sporova.

Investitor neće insistirati da mu Izvođač dostavlja dopise dvojezično.

1.5 Prioritet dokumenata

Podklauzulu brisati i zamijeniti sljedećom:
Dokumente koji čine Ugovor treba uzeti kao dokumente koji se međusobno pojašnjavaju. U svrhu tumačenja, prioritet dokumenata utvrđen je kako slijedi:

1. Okvirni sporazum od 26.02.2014.;
2. Ugovorni sporazum;
3. Ponuda (koja uključuje Pismo ponude od 7. februara 2013. godine sa izmjenama i dopunama od 13. juna 2013. i 20. juna 2013. godine);
4. Posebni uslovi;
5. Opšti uslovi;
6. Podaci za Ugovor;
7. Zahtjevi Investitora uključujući Projektni zadatak za izradu Glavnog projekta;
8. Postojeći Idejni projekat, crteži i svi prateći podaci;
9. Popunjeni rasporedi (ukoliko ih ima);
10. Pismo o prihvatanju ponude;
11. Ostali dokumenti koji koji su sastavni dio Ugovora.

Ako se ustanovi bilo kakva dvosmislenost ili protivrečnost u dokumentima, Nadzorni organ se obavezuje da izda potrebno razjašnjenje ili uputstvo.

1.6 Ugovorni sporazum

Podklauzulu brisati i zamijeniti sljedećom:
Strane su se saglasile da zaključe Ugovorni sporazum odmah nakon njegovog usaglašavanja. Investitor snosi troškove vezane za takse i slične dažbine (ako postoje) koje su propisane zakonom u vezi zaključivanja Ugovornog sporazuma.

1.8 Čuvanje i dostavljanje dokumenata

Dodati sljedeći tekst na kraju trećeg stava:

Svi dokumenti koji se odnose na radove ili njihove različite verzije, bilo u originalu ili kopiji, moraju biti dostupni na uvid nadležnim organima i licima zakonito ovlašćenim od strane Investitora, za vršenje inspekcije i nadzora.

1.9 Greške u Zahtjevima Investitora

Podklauzulu brisati i zamijeniti sljedećom:

Od Izvođača se očekuje da u potpunosti prouči Zahtjeve Investitora i sve prateće dokumente koje mu je Investitor stavio na raspolaganje i potpuno se uvjeri u njihovu potpunost ili suprotno od toga.

Ukoliko Izvođač naknadno pretrpi kašnjenje i/ili ostvari troškove ili gubitak profita kao rezultat greške ili propusta u Zahtjevima Investitora, Izvođač neće imati pravo na:

- a) Produžetak roka za kašnjenja do kojih kao rezultat može doći [ukoliko dođe do kašnjenja završetka (ili bilo kojeg dijela), ili ukoliko će doći do kašnjenja u skladu sa Podkaluzulom 8.4;
i/ili
- b) Nadoknadu troškova ili izgubljenog profita.

1.12 Povjerljivost

Dodati sljedeći stav na kraju Podklauzule:

Izvođač je dužan da čuva podatke iz Ugovora, kao privatne i povjerljive te ih ne smije objaviti ili otkriti kao ni bilo koju pojedinost iz ugovora u bilo kojem trgovačkom ili tehničkom dokumentu ili u komunikaciji sa predstavnicima medija ili na drugom mjestu, bez prethodnog pismenog pristanka Investitora.

1.13 Poštovanje zakona

Brisati prvu rečenicu Podklauzule i zamijeniti je sljedećim tekstom:

Izvođač se obavezuje da u izvršavanju Ugovora postupa u skladu sa zakonima Crne Gore.

1.15 Izuzimanje od plaćanja poreza

Dodati Podklauzulu 1.15, kako slijedi:

Izvođač i (ili) osoblje Izvođača će imati pravo na izuzimanje od plaćanja poreza i oslobađanje od plaćanja poreza, naknada i taksu, u skladu sa Zakonom o autoputu, po sljedećim osnovama:

- a) poreza na dodatu vrijednost;
- b) carine za uvoz građevinskog materijala, opreme i postrojenja namijenjenih za Projekat;
- c) poreza na dohodak zaposlenih stranih lica;
- d) poreza na dobit privrednog društva Izvođača registrovanog u Crnoj Gori;
- e) doprinosa za socijalno osiguranje zaposlenih stranih lica kod Izvođača;
- f) naknade za eksploataciju kamenoloma;

Visina akcize na motorno gorivo će iznositi 169,00 eura na 1.000 litara za period realizacije Projekta.

2. Investitor

2.1 Pravo pristupa na gradilište

Drugom stavu dodati sljedeću rečenicu:

Investitor se obavezuje da Izvođaču da pravo pristupa i držanja u posjedu djelova i/ili cjeline gradilišta u skladu sa Preliminarnim planom radova definisanim u Zahtjevima Investitora i odobrenim Programom radova.

U slučaju poteškoća u ostvarivanju pristupa pojedinim dijelovima lokacije, Izvođač će odmah obavijestiti „Inženjera“, u pisanom obliku. Nakon što primi takvo pismeno obavještenje, Inženjer će nastojati da preduzme sve razumne mjere i pokuša da pravovremeno otkloni prepreke.

Izvođač se obavezuje da izradi predlog Preliminarnog plana radova i isti usaglasi sa Investitorom i Inženjerom. Preliminarnim planom radova biće precizirani rokovi za pristup gradilištu.

Investitor će Izvođaču pružiti pomoć u pronalaženju zemljišta potrebnog za privremene objekte.

2.2 Dozvole, licence ili odobrenja

Podklauzulu brisati i zamijeniti sljedećom:

Obaveza Investitora je da pruža potrebnu pomoć Izvođaču u pribavljanju potrebnih dozvola i saglasnosti u skladu sa odgovarajućim zakonskim propisima:

- a) u pribavljanju primjeraka zakona Crne Gore koji su relevantni za ugovor, ali nisu dostupni;
- b) u postupku podnošenja zahtjeva Izvođača za izdavanje dozvola (za izuzimanja od plaćanja poreza za rad, zaposlene, materijal, opremu, itd.), odobrenja ili saglasnosti koje su u vezi sa izvođenjem i završetkom radova i propisane zakonima Crne Gore. Ukoliko Izvođač postupa po Zakonu i Programu radova Investitor neće koristiti svoja prava iz podklauzule 2.5.;
- c) u odnosu na isporuku robe, uključujući carinjenje i izvoz opreme Izvođača kada se uklanja sa lokacije;
- d) u pribavljanju svih potrebnih saglasnosti i dozvola koji su neophodni za Radove u skladu sa Zakonom.

2.4 Finansijski aranžmani Investitora

Podklauzula 2.4 se mijenja i glasi:

Projekat koji je predmet Ugovora se finansira u skladu sa Ugovorom o kreditu između Banke i Vlade Crne Gore.

2.6 Odluke, odobrenja i dokumentacija

Dodati Podklauzulu 2.6

Shodno Podklauzuli 1.15 Izuzimanje od plaćanja poreza, Investitor je dužan da blagovremeno obezbijedi i (ili) olakša i pomogne u pribavljanju potrebnih odluka, odobrenja i dokumentacije u vezi sa izuzimanjem od plaćanja poreza ili oslobađanjem od plaćanja poreza za Izvođača i osoblje Izvođača.

3. Inženjer

3.1 Dužnosti i ovlašćenja Inženjera

Dodati sljedeći tekst na kraju trećeg stava:

Inženjer obavlja poslove i stručnog nadzora u skladu sa Zakonom Države.

Dodati sljedeći tekst:

- (d) o svakom postupku Inženjera kao odgovor na zahtjev Izvođača, osim ako nije izričito drugačije navedeno, Izvođač mora biti pismeno obaviješten u roku od 28 dana od dana od prijema.

Primjenjuju se sljedeće odredbe:

Inženjer je dužan da pribavi posebno odobrenje Investitora prije preduzimanja radnji u skladu sa sljedećim Podklauzulama ovih Uslova:

- a) Podklauzula 3.2: prenošenje ovlašćenja;
- b) Podklauzula 3.5: davanje saglasnosti ili utvrđivanje bilo koje stavke koja će povećati ugovorenu cijenu;
- c) Podklauzula 4.4: davanje saglasnosti Podizvođaču za podugovor za koji je u Ugovoru naveden drugi podizvođač;
- d) Podklauzula 4.12: davanje saglasnosti ili utvrđivanje produžetka roka i/ili dodatnih troškova;
- e) Podklauzula 8.4: davanje saglasnosti ili utvrđivanje produžetka roka za završetak;
- f) Podklauzula 3.3 i 13.1: davanje instrukcija za izmjenu za koju se očekuje da će povećati ugovorenu cijenu ili na bilo koji suštinski način promijeniti obim, karakter ili kvalitet radova.
- g) Podklauzula 13.3: odobravanje prijedloga za izmjenu koji je podnio Izvođač u skladu sa Podklauzulom 13.1 ili 13.2;
- h) Podklauzula 13.5: davanje instrukcija za korišćenje Okvirnog iznosa i odgovarajućih radova koji će biti izvedeni u skladu sa stavom (a) Podklauzula 13.5.

Bez obzira na obaveze, kako je gore navedeno, za pribavljanjem odobrenja, u slučaju da, po mišljenju Inženjera, dođe do vanredne situacije koja utiče na sigurnost života ili radova ili susjednih nekretnina, on može, ne oslobađajući Izvođača od bilo koje od njegovih dužnosti i odgovornosti prema Ugovoru, uputiti Izvođača da izvrši sve radove ili preduzme sve radnje koje, po mišljenju Inženjera, mogu biti nužne za ublažavanje ili smanjenje rizika. Izvođač odmah mora postupiti, bez obzira na nedostatak odobrenja Investitora, u skladu sa takvim uputstvom inženjera. Inženjer, uz saglasnost Investitora, utvrđuje dodatni iznos na ugovorenu cijenu, ako je to potrebno u vezi sa takvim instrukcijama, u skladu sa Klauzulom 13.

3.4 Zamjena Inženjera

Podklauzulu brisati i zamijeniti sljedećom:

Ukoliko Investitor namjerava da promijeni Nadzorni organ, on je obavezan da najmanje 42 dana prije datuma namjeravane promjene Izvođaču saopšti ime, adresu i relevantno iskustvo Nadzornog organa kojeg namjerava da angažuje. Investitor nema pravo da Nadzorni organ zamijeni licem na koje je Izvođač stavio opravdan obrazloženi prigovor Investitoru.

3.6 Sastanci rukovodstva

Dodati novu Podklauzulu:

Sastanci Inženjera sa ovlašćenim predstavnikom Izvođača i ovlašćenim predstavnicima Investitora održavaju se jednom mjesečno. Sastanke organizuje i vodi Inženjer. Nakon sastanaka Inženjer sastavlja zapisnik koji potpisuju prisutne strane.

Takav zapisnik koji su potpisali Inženjer, predstavnik Izvođača i Investitora prilaže se uz ugovornu dokumentaciju i postaje ugovorno obavezujući. Radnje čije je sprovođenje usaglašeno i unešene su u zapisnik smatraju se pisanim instrukcijama Inženjera u skladu sa Podklauzulom 3.3. Zapisnik se zatim dostavlja učesnicima sastanka.

4 Izvođač

4.1 Opšte dužnosti Izvođača

Dodati sljedeći tekst na kraju Podklauzule:

Za izvođenje radova za koje je izdata građevinska dozvola, Izvođač je dužan da Investitoru dostavi sve potrebne dozvole najkasnije 14 dana prije Datuma početka. Investitor će pružiti pomoć Izvođaču u pribavljanju svih potrebnih licenci i dozvola u skladu sa zakonskim propisima.

Izvođač je dužan da u svakoj prilici omogući predstavnicima Investitora da provjere lokaciju i radove.

Izvođač je obavezan da sve ugovorene usluge i radove izvede u skladu sa Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata i drugim relevantnim zakonskim i podzakonskim propisima Države i tehničkoj dokumentaciji, a saglasno važećim tehničkim propisima, standardima i normativima.

4.2 Garancija za dobro izvršenje posla

Izmijeniti i dopuniti drugi stav Podklauzule kako slijedi:

Izvođač je dužan da dostavi Garanciju za dobro izvršenje posla Investitoru 21 dan prije Datuma početka izvođenja radova, i dostavi primjerak Inženjeru. Garanciju za dobro izvršenje posla mora da izda banka sa rejtingom A+ po izboru Izvođača, uz odobrenje Investitora, koja mora biti bezuslovna i na prvi poziv, sa rokom važenja u kontinuitetu i do završetka Perioda za obavještanje o nedostacima, prema Podklauzuli 1.1.3.7. podataka za Ugovor.

4.3 Predstavnik Izvođača

Izmijeniti i dopuniti posljednji stav Podklauzule kako slijedi:

Predstavnik Izvođača i svi njegovi ključni članovi moraju posjedovati odgovarajuće potvrde za vođenje radova u skladu sa relevantnim zakonima i propisima NR Kine i Crne Gore. Investitor je dužan da prihvati Predstavnik Izvođača i osoblje Izvođača koje posjeduje pravno važeće relevantne sertifikate NR Kine i prema propisima Crne Gore izda saglasnost za angažovanje istih na realizaciji Projekta. Predstavnik Izvođača i njegovi ključni članovi moraju tečno da govore

engleski i / ili crnogorski jezik. Ako predstavnik Izvođača i njegovi članovi ne govore tečno navedene jezike (engleski i crnogorski), Izvođač je dužan da obezbijedi prisustvo ovlašćenih prevodilaca tokom svih radnih sati.

4.4 Podizvođači

Podklauzula 4.4 se mijenja i glasi:

Izvođač nema pravo da Radove u cjelini ustupi podizvođačima.

Izvođač se obavezuje da angažuje podizvođače, za izvođenje radova i projektovanje, koji imaju sjedište i registraciju u Crnoj Gori, prije 1. januara 2012. godine., u obimu koji ne može biti manji od 30% Prihvaćenog iznosa Ugovora.

Podizvođački radovi u smislu stava 2 podrazumijevaju izvođenje Radova na Gradilištu, kao i poslove projektovanja Radova u skladu sa podklauzulom 5.1 Opšte obaveze u projektovanju.

Dobavljači i zakupodavci materijala i opreme, kao i davaoci ostalih usluga u vezi sa Projektom i Ugovorom ne smatraju se podizvođačima u smislu stava 2 ove podklauzule, te za njih nije potrebno pribavljanje saglasnosti.

Izvođač je odgovoran za kvalitet i dinamiku radova podizvođača, rad njegovih predstavnika ili radnika jednako kao da je Izvođač izvršio takve radnje ili nije izvršio obaveze.

Obaveza Izvođača je da:

- a) Pribavi prethodnu saglasnost Investitora za predložene podizvođače;
- b) Obavijesti Inženjera najmanje 28 dana unaprijed o namjeravanom Datumu početka radova za svakog podizvođača, kao i početku takvih radova na Gradilištu.

Izvođač ima sljedeće obaveze prema podizvođačima i Investitoru:

- a) Izvođač će osigurati da zahtjevi koje je Izvođač dužan da ispuni u skladu sa podklauzulom 1.12 (*Povjerljivi podaci*) jednako važe za svakog Podizvođača;
- b) Izvođač je odgovoran za plaćanja podizvođačima;
- c) Izvođač vrši odabir podizvođača koji imaju sjedište u Crnoj Gori u skladu sa opravdanim i uzajamno prihvatljivim uslovima;
- d) Izvođač treba da obezbijedi od Investitora prethodno odobrenje (saglasnost) na izbor podizvođača.

Ukoliko Izvođač opravdano konstatuje da podizvođač ne ispunjava svoje ugovorne obaveze koje presudno utiču na kvalitet i dinamiku radova dužan je da takvo obavještenje dostavi Inženjeru, za dobijanje saglasnosti Investitora za raskid ugovora sa tim podizvođačem. Procenat radova koje izvode podizvođači mora biti u skladu sa procentom navedenim u Podacima za Ugovor.

Izvođač je dužan da u roku od 56 dana od potpisivanja Ugovora uradi i preda na saglasnost Investitoru Plan angažovanja podizvođača za period od jedne godine. Ovaj Plan angažovanja je sastavni dio Programa radova iz podklauzule 8.3. Procentualni obim godišnjeg ili drugog periodičnog angažovanja podizvođača treba usklađivati sa programiranim rasporedom i razvojem Radova, tako da na završetku Radova obim učešća podizvođača ne bude manji od 30% Prihvaćenog iznosa ugovora.

Kontrolu realizacije Plana angažovanja podizvođača vršiće Inženjer.

Izvođač će odmah nakon Datuma početka obezbijediti angažovanje podizvođača, ukoliko je moguće u što većem obimu.

Strane ugovaraju sljedeći postupak kontrole podizvođačkih radova:

- (i) Izvođač će svojim Izvještajima o napredovanju Radova iz podklauzule 4.21 posebno iskazivati napredovanje radova podizvođača;
- (ii) Izvođač će u svojim Zahtjevima za izdavanje Privremenih situacija prema podklauzuli 14.3 posebno iskazivati vrste, obim i vrijednosti realizovanih podizvođačkih radova;
- (iii) Inženjer će u skladu sa procedurom iz podklauzule 14.6 Izdavanje privremenih situacija, vršiti kontrolu, potvrdu i odobravanje radova podizvođača u pogledu njihove dinamike i razvoja, kvaliteta i vrijednosti. Odobrenje Inženjera ne podrazumijeva direktno plaćanje podizvođača od strane Investitora;
- (iv) Izvođač mora izvršiti plaćanje radova podizvođačima iz stava 2 ove podklauzule u roku od 30 dana nakon što je za iste radove primio isplatu od Investitora. Plaćanje podizvođačima je obavezno u eurima;
- (v) U slučaju raskida, Izvođač treba da predmetne radove povjeri drugom domaćem podizvođaču. U slučaju da Izvođač ne može da obezbijedi drugog domaćeg podizvođača i to potvrdi mišljenjem Inženjera i saglasnošću Investitora, Izvođač može preuzeti izvođenje tih radova što podrazumijeva smanjenje obaveze Izvođača na koji se odnosi drugi stav ove podklauzule za procenat koji odgovara vrijednosti radova tog podizvođača; i
- (vi) Razlozi za raskid i sam raskid podizvođačkog ugovora ne oslobađaju Izvođača bilo kakvih obaveza i odgovornosti iz Ugovora.

4.7 Obilježavanje

Podklauzulu brisati i zamijeniti sljedećom:

Izvođač je dužan da obilježi sve stalne i privremene radove u odnosu na tačke, linije i nivoe definisane projektom i/ili referentne nivoe u skladu sa instrukcijama Inženjera. Izvođač je u svakom trenutku odgovoran za ispravno pozicioniranje svih dijelova radova, i mora ispraviti sve greške u pozicioniranju, nivou, dimenzijama ili regulaciji nivelete radova.

4.8 Sigurnosne procedure

Dodati sljedeće stavove na kraju Podklauzule:

- (f) postupanje u skladu sa svim sigurnosnim propisima i sistemima „dozvola za rad“ u skladu sa zakonima Države. Pitanja koja se tiču sigurnosti moraju biti na dnevnom redu na svim sastancima na gradilištu, a Inženjer i predstavnik Izvođača se zajednički dogovaraju o planovima za smanjenje rizika od nebezbednih događaja i radne prakse u predstojećem radu;
- (g) gradilište mora biti “hard hat” gradilište i stalno moraju nositi „tvrđi šljemovi“ i kape koje osiguravaju bezbjednost, kao i sva odjeća i obuća za zaštitu na radu koja je propisana u građevinarstvu;
- (h) Izvođač je dužan da postupa u skladu sa svim primjenjivim važećim zakonima, propisima i specifikacijama, u pogledu svih mjera, operacija i administrativnih koraka potrebnih za punu zaštitu i očuvanje životne sredine; i

- (i) Izvođač je odgovoran za pravilno odlaganje čvrstoga i tečnog otpada sa svih mjesta unutar lokacije i mora se striktno pridržavati propisa nadležnih organa.

4.9 Osiguranje kvaliteta

Ostaje potklauzula 4.9 iz Opštih uslova. Posle stava 3, dodaje se novi stav koji glasi:

Plan za osiguranje kvaliteta mora osigurati (a) da se može dokazati da su svi materijali i oprema isporučena na gradilištu usklađeni sa standardima predviđenim tehničkim Zahtjevima Investitora za materijal ili opremu, (b) uključivanje postupaka za provjeru usklađenosti i podnošenje certifikata o usklađenosti, i (c) uključivanje sistema za elektronsko i čuvanje u papirnoj formi svih certifikata sa datumima isporuke.

4.11 Dovoljnost Prihvaćene vrijednosti Ugovora

Dodati sljedeći tekst na kraju Podklauzule:

Tokom radova na izgradnji Izvođač je dužan da osigura i održava za zaposlene na gradilištu odgovarajuće kancelarije, restorane, sanitarne i zdravstvene i sigurnosne objekte, itd. Sve prateće operativne i troškove održavanja (rasvjeta, grijanje, hlađenje, komunikacije, vodosnabdijevanje, kanalizacija i sl.) snosi izvođač.

Nadalje, prihvaćena vrijednost Ugovora obuhvata sve obaveze Izvođača, uključujući i troškove potrebne za kvalitetno projektovanje, izvođenje i završetak svih radova, nabavku i ugradnju opreme i otklanjanje mogućih nedostataka, pri čemu se osigurava funkcionalna ispravnost i cjelovitost radova.

Prihvaćena vrijednost Ugovora obuhvata i obezbjeđivanje prostorija za Inženjera i predstavnike Investitora što je definisano u Zahtjevima Investitora.

4.12 Nepredvidivi fizički uslovi

Zamijeniti drugi stav sa sljedećim:

Ako se Izvođač susretne sa nepovoljnim fizičkim uslovima, za koje smatra da su bili nepredvidivi, Izvođač je dužan da obavijesti Inženjera bez odlaganja nakon što je saznao za ove uslove.

4.14 Izbjegavanje ometanja

Dodati sljedeći tekst na kraju Podklauzule:

Kada je vjerovatno da će predloženi dio radova dovesti do privremenog ili predvidivog dugoročnog poremećaja u pružanju komunalnih usluga ili normalnom nesmetanom prolazu privatnih vozila (saobraćaj) Izvođač je dužan da obavijesti Inženjera u pisanom obliku u roku, koji ne smije biti kraći od 7 dana prije početka tih radova u cilju da se prikladne mjere mogu planirati, vrednovati i sprovesti na zadovoljavajući način.

4.15 Pristupni put

Dodati novi stav (f) koji glasi:

Investitor će obezbjeđiti pravo pristupa za rekonstrukciju postojećih raspoloživih puteva (u skladu sa Prilogom 4 Zahtjeva Investitora) i/ili izgradnju novih u skladu sa odobrenim i usaglašenim Elaboratom pripremnih radova i Programom radova.

Ni jedna važna operacija bilo kakve vrste, a posebno probijanje, tranzit preko, ili zatvaranje postojećih puteva, vodovoda ili drugih komunalnih usluga ne smije se sprovesti bez pismenog odobrenja Inženjera. Izvođač je dužan da obavijesti Inženjera pravovremeno u roku koji ne smije biti kraći od 7 kalendarskih dana u pisanom obliku, prije početka takvih radova kako bi Inženjer mogao organizovati odgovarajući nadzor i sigurnosne mjere. Izvođač je dužan da dostavi Inženjeru spisak svih glavnih dijelova opreme koje on i njegovi podizvođači imaju namjeru da koriste, navodeći njihove karakteristike (bageri, kamioni, dizalice, mašine za zbijanje, valjci, miješalice za beton, oprema i sl.). Izvođač odabira pravce kretanja, vrši odabir i koristi vozila i ograničava i raspoređuje opterećenja na takav način da se spriječi oštećenje puteva ili objekata koji imaju komunikaciju sa ili su na pravcu gradilišta. Izvođač je dužan da osigura da se putevi i mostovi koji su oštećeni zbog toga što je Izvođač koristio takvu infrastrukturu, po mišljenju Inženjera, održavaju na nivou uslužnosti koja je slična onoj koja je postojala prije nego što je Izvođač koristio infrastrukturu. Vraćanje u prvobitno stanje vršiće se uz odobrenje Inženjera. Sve troškove u vezi sa tim postupcima snosi Izvođač.

4.18 Zaštita životne sredine

Zamijeniti drugi stav Podklauzule sljedećim:

Izvođač je dužan da preduzme sve potrebne korake za zaštitu životne sredine [na i izvan gradilišta] i ograniči štetu i štetan uticaj na zemljište, floru i faunu, životinjski svijet, ljude i imovinu, što je posljedica zagađenja, buke i drugih rezultata njegovih operacija. Izvođač je dužan da stalno održava gradilište čistim, ukljanjanjem građevinskog i proizvedenog komunalnog otpada, a isto tako dužan je da ukloni svaku štetu nanесenu životnoj sredini koja se graniči sa gradilištem, a uzrokovana je njegovim aktivnostima.

Na kraju Podklauzule dodati sljedeći tekst:

Izvođač je dužan da u potpunosti postupa u skladu sa propisom o zaštiti životne sredine.

4.19 Električna energija, voda i gas

Mijenja se stav 1 Podklauzule tako da glasi:

Investitor je odgovoran za obezbjeđenje priljučaka 400 V električne energije za privremene i trajne radove saglasno tehničkim uslovima, a Izvođač se odriče primjene Podklauzule 20.1 po ovom osnovu.

4.20 Oprema Investitora i besplatni materijal

Ova Podklauzula se ne primenjuje.

4.21 Izvještaj o napredovanju radova

Dodati sljedeći tekst na kraju Podklauzule:

- (i) podaci o stvarnim i planiranim novčanim tokovima koji su u skladu sa ažuriranim i osnovnim planiranjem.

Forma izvještaja biće dogovorena sa Inženjerom.

Radi lakše i kvalitetnije kontrole napredovanja Radova izvještaj(i) se mogu odnositi na pojedine Sekcije radova koje su unaprijed dogovorene kao jedinstvene funkcionalne i građevinske cjeline .

Dogovoreni sadržaj izvještaja o napredovanju radova je detaljno naveden nastavku i obuhvata, ali se ne ograničava međusobnim dogovorom na sljedeće:

1. Opšti dio
 - a. Organizacija gradilišta;
 - b. Organizaciona šema;
 - c. Šema podizvođača.
2. Pitanja koja se odnose na projektovanje
 - a. Izvještaj o statusu građevinske dozvole;
 - b. Izvještaj o statusu Glavnog projekta.
3. Napredovanje radova
 - a. Ažuriranje programa;
 - b. Poređenje postignutog i planiranog napretka;
 - c. Foto dokumentacija.
4. Resursi
 - a. Radna snaga na gradilištu;
 - b. Postrojenja na gradilištu – spisak opreme.
5. Pitanja koja se odnose na Ugovor
 - a. Instrukcije;
 - b. Varijacije;
 - c. Potraživanja (Odštetni zahtevi);
 - d. Status plaćanja.
6. Pitanja koja se odnose na kvalitet
 - a. Oprema;
 - b. Prezentacija materijala, izvještaj o statusu;
 - c. Izvještaji o neusklađenosti;
 - d. Izvještaj o statusu opisa tehnologije izvođenja radova.
7. Zdravlje i bezbjednost
 - a. Nesreće na gradilištu;
 - b. Izvještaji inspekcijских organa.
8. Zaštita životne sredine
 - a. Nesreće na gradilištu;
 - b. Izvještaji inspekcijских organa.

4.23 Operacije Izvođača na gradilištu

Dodati sljedeći tekst na kraju Podklauzule:

Nikakve važne operacije bilo koje vrste, posebno probijanje ili zatvaranje postojećih puteva, vodovoda ili objekata za pružanje komunalnih usluga ne smiju biti izvođeni bez pismenog odobrenja Inženjera. Izvođač je dužan da zatraži od Inženjera, u pisanom obliku, takvu

saglasnost, najmanje 7 dana prije predloženog početka radova. Zahtjev mora da sadrži sve pojedinosti o radovima, program, glavne dijelove opreme koji će se koristiti i moraju biti priložene kopije svih potrebnih saglasnosti dobijenih u skladu sa propisima Crne Gore. Svi privremeni putevi i pješačke staze moraju biti u skladu sa zakonima Države i moraju sadržavati sve potrebne privremene saobraćajne znakove i signale.

4.24 Fossilni ostaci

Dodati sljedeći tekst na kraju Podklauzule:

Svi fosilni ostaci, kovani novac, predmeti od vrijednosti ili starine, i strukture i ostaci ili predmeti od geološkog ili arheološkog interesa koji budu pronađeni na gradilištu moraju biti stavljeni pod zaštitu i staranje nadležnog državnog organa.

4.25 Postojeće instalacije

Dodati novu Podklauzulu 4.25:

Izvođač je dužan da se upozna sa položajem svih legalnih postojećih instalacija kao što su drenažne cijevi, telefonski i električni vodovi i stubovi, vodovodne cijevi i slično, prije započinjanja iskopavanja ili drugih radova koji mogu uticati na postojeće instalacije.

Izvođač je odgovoran za sve štete na putevima, odvodnim kanalima, cijevima, kablovima ili instalacijama bilo koje vrste, koje je uzrokovao on ili njegovi podizvođači prilikom izvođenja radova, i mora otkloniti nastalu štetu o svom trošku i uz potpunu saglasnost Inženjera u roku za završetak radova ili, ako Inženjer smatra da takva šteta izazva nepravilne, opasnosti, štetu ili patnju, u roku o kojem je Inženjer pismeno obavijestio izvođača radova.

Izvođač je dužan da preduzme sve potrebne mjere sa nadležnim lokalnim organima i vlasnicima za uklanjanje i ponovno uspostavljanje svih instalacija u dogovoru sa ili u skladu sa instrukcijama Inženjera i izvede te radove.

4.26 Licence

Dodati novu Podklauzulu 4.26:

Investitor je dužan da pomogne Izvođaču koji će obezbijediti o svom trošku i održavati do kraja Perioda za obavještanje o nedostacima, licence za projektovanje i izgradnju u Državi. Izvođač će obezbijediti Investitoru dokaze o licencama.

4.27 Gradilišna dokumentacija

Dodati novu Podklauzulu 4.27

Obaveza Izvođača je da obezbijedi i održava *Gradilišnu dokumentaciju*, građevinski dnevnik, građevinsku knjigu, knjigu inspekcije i sve ostalo prema članu 112, i *Posebnu dokumentaciju*, ateste i garancije funkcionalnosti za materijale, opremu i instalacije prema članu 113 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata.

5 Projektovanje

5.1 Opšte obaveze u projektovanju

Brisati i zamijeniti prvu rečenicu ove Podklauzule sljedećim tekstom:

Investitor je u potpunosti odgovoran za Idejni projekat ovog Projekta. Sa druge strane, Izvođač priprema i snosi odgovornost za Glavni projekat ovog projekta. Investitor je predao Izvođaču Idejni projekat, Projektni zadatak sa Zahtjevima investitora. Investitor je dužan da, na zahtjev Izvođača, organizuje razmjenu tehničkih informacija (uključujući sve prateće podatke u vezi sa Idejnim projektom) između Investitora i Izvođača.

Dodati sljedeći tekst na kraju Podklauzule:

Od Izvođača se očekuje da je u potpunosti proučio Idejni projekat, crteže i sve prateće podatke i dokumentaciju koju mu je stavio na raspolaganje Investitor i da se potpuno uvjerio u njihovu potpunost ili suprotno od toga najkasnije do datuma potpisivanja Ugovora.

Ukoliko Izvođač kasnije pretrpi kašnjenja i/ili ostvari troškove ili gubitak dobiti kao rezultat bilo kakve greške ili propusta u Idejnom projektu, crtežima i svim pratećim podacima i dokumentaciji koje mu je Investitor stavio na raspolaganje i/ili neslaganja sa Glavnim projektom, Izvođač neće imati pravo na:

- a) Produžetak roka za posljedična kašnjenja koja mogu nastati [ukoliko završetak radova (ili bilo koji dio) kasni ili će kasniti] u skladu sa Podklauzulom 8.4;

i/ili

- b) Naknadu bilo kojih troškova ili izgubljene dobiti.

Izvođač je dužan da shodno izradi Glavni projekat. U skladu sa članom 6, stavom 5 Okvirnog sporazuma, Izvođač je odgovoran za Glavni projekat i njegovu tačnost i nema pravo na naplatu eventualne razlike u količinama između Idejnog i Glavnog projekta.

Vrijednost podugovorenih poslova projektovanja ne može biti manja od 30% od vrijednosti Projektovanja, a podugovarači za poslove projektovanja moraju imati sjedište u Crnoj Gori u skladu sa Podklauzulom 4.4 [Podizvođači] ovih Uslova.

5.2 Dokumentacija Izvođača

Dodati sljedeće na kraju trećeg stava:

Osim toga, svi dokumenti moraju biti dostavljeni u elektronskoj verziji Inženjeru. Bilo koje odobrenje ili saglasnost, ili kontrola od strane Inženjera ne oslobađaju Izvođača od bilo koje obaveze ili odgovornosti za pribavljanje odobrenja bilo kojeg ili kojih organa za dokumentaciju Izvođača u skladu s tehničkim standardima, zakonima i propisima o izgradnji, građevinarstvu i zaštiti životne sredine koji važe u skladu sa zakonom koji reguliše ugovor.

Zamijeniti četvrti stav sljedećim:

Osim ako nije drugačije navedeno u Zahtjevima Investitora, u pogledu dostavljanja Glavnog projekta Izvođača [uključujući svu prateću tehničku dokumentaciju] ili u bilo kojeg dijela podnošenja projekta, rok za provjeru ne smije biti duži od 28 dana, računajući od dana kada je Inženjer primio projektni dokument i obavještenje Izvođača. Rok za provjeru ostale dokumentacije Izvođača vezano za izvođenje radova [uključujući privremene radove] Inženjer mora potvrditi nakon početka ugovora. U svakom obavještenju koje Izvođač dostavlja mora biti navedeno da se dokumentacija Izvođača smatra spremnom, za provjeru (i odobrenje, ako je tako navedeno) u skladu sa ovom odredbom i za korišćenje. U obavještenju se takođe navodi da je dokument Izvođača u skladu sa ugovorom, odnosno u kojoj mjeri ne odgovara ugovoru.

5.6 Projekat Izvedenog objekta i održavanja

Dodati sljedeći tekst na kraju Podklauzule:

Izvođač je dužan da dostavi sve detaljne crteže izvedenih radova i radne crteže, dokumente, proračune, službene dozvole i druge dokumente potrebne za predaju Investitoru u skladu sa zakonom Crne Gore. Dokumentacija o izvedenim radovima mora sadržati 6 (šest) primjeraka u elektronskoj formi i 6 (šest) istovjetnih primjeraka u papirnoj formi na engleskom i crnogorskom jeziku.

6 Osoblje i radna snaga

Dodati sljedeći stav na kraju Klauzule 6:

Izvođač ima pravo da angažuje strano osoblje u mjeri koja je dovoljna da se obezbijedi uspješna realizacija Projekta. Investitor će u skladu s Okvirnim sporazumom pružiti potrebnu pomoć Izvođaču u obezbjeđivanju potrebnih dozvola za strano osoblje koje je neophodno za realizaciju Projekta.

6.1 Angažovanje osoblja i radne snage

Dodati sljedeći tekst na kraju Podklauzule:

Izvođač je dužan da Ugovorom o radu sa radnicima definiše međusobna prava i obaveze u skladu sa Zakonom o radu Države.

Izvođač je dužan, u mjeri u kojoj je to izvodljivo, da angažuje zaposlene i radnu snagu sa odgovarajućim kvalifikacijama i iskustvom iz izvora unutar Države.

Izvođač je dužan početi sa angažovanjem radnika, u skladu da odredbama ove podklauzule, odmah nakon Datuma početka, što mora biti jasno naznačeno u Programu u skladu sa Podklauzulom 8.3.

6.3 Lica u službi Investitora

Dodati sljedeći tekst na kraju Podklauzule:

.....niti od osoblja Inženjera.

6.6 Pogodnosti za osoblje i radnu snagu

Mijenja se druga rečenica stava 1 Podklauzule i glasi:

Izvođač se takođe obavezuje da za radnike Investitora obezbijedi pogodnosti navedene u Zahtjevima investitora, ekvivalentnih standarda kao i za osoblje Izvođača.

6.10 Evidencija o zaposlenim i opremi Izvođača

Dodati sljedeći tekst na kraju Podklauzule:

Inženjer može zatražiti dnevno podnošenje izvještaja na engleskom i crnogorskom jeziku, ako je zbog prirode posla ili dokumentacije koju dostavlja Izvođač takvo izvještavanje potrebno za vođenje precizne evidencije.

6.12 Zaposleni na projektu

Dodati novu Podklauzulu:

Izvođač može dovesti u Državu zaposlene iz inostranstva koji su potrebni za izvođenje radova u skladu sa važećim zakonima. Izvođač je dužan da osigura da inostrani radnici dobiju potrebne boravišne i radne dozvole. Izvođač je odgovoran za povratak tih osoba u mjesto odakle su regrutovani ili njihovo stalno mjesto boravka. Izvođač je dužan da organizuje prevoz do bilo kojeg mjesta kada je to potrebno radi sahrane, za svoje radnike iz inostranstva ili članove njihovih porodica u slučaju smrti u Državi. Izvođač je takođe odgovoran, u mjeri propisanoj lokalnim propisima, da organizuje sahranu svojih lokalnih radnika u slučaju da umru u toku izvođenja radova.

6.13 Vodosnabdijevanje

Dodati novu Podklauzulu:

Izvođač je dužan, uzimajući u obzir lokalne uslove, da obezbijedi na gradilištu adekvatno snabdijevanje pitkom i vodom za druge namjene radnika Izvođača.

6.14 Praznici i vjerski običaji

Dodati novu Podklauzulu:

Izvođač je dužan da poštuje sve priznate praznike, dane odmora i vjerske ili druge običaje u Državi.

6.15 Prinudni rad

Dodati novu Podklauzulu:

Izvođač ne smije koristiti prisilni rad, koji se sastoji od bilo kakve usluge ili rada koji se ne vrši dobrovoljno, koji je iznuđen od pojedinca pod prijetnjom sile ili kazne, a uključuje bilo kakav prisilni ili obavezni rad, poput prisilnog rada u zatvoru, obligacionog rada, dužničkog rada ili sličnog načina za ugovaranje rada.

6.16 Zaštita radnika od nesreća

Dodati novu Podklauzulu:

Izvođač je dužan da angažuje službenika za zaštitu na radu (kancelarija za prevenciju nesreća) koji će se baviti pitanjima koja se odnose na sigurnost i zaštitu od nesreća svih službenika i radnika. Službenik zadužen za zaštitu na radu mora biti osposobljen za ovaj posao i ovlašćen za izdavanje potrebnih uputstava i preduzimanje zaštitnih mjera za sprječavanje nesreća. Izvođač je dužan u roku od 24 sata od pojave bilo kakve nesreće na ili u blizini gradilišta ili u vezi sa izvođenjem radova, da o nesreći obavijesti Inženjera. Izvođač je takođe dužan da prijavi nesreću nadležnom organu, kada god zakoni i propisi države zahtijevaju takvo izvještavanje.

6.17 Epidemije

Dodati novu Podklauzulu:

U slučaju izbijanja bolesti koja ima prirodu epidemije, Izvođač je dužan da poštuje i sprovodi propise, naredbe i zahtjeve koje može izdati Vlada Crne Gore i nadležni lokalni zdravstveni ili sanitarni organi u cilju njihovog rješavanja i preovladavanja.

7 Postrojenja, Materijali i Izrada

7.4. Ispitivanje

Zamijeniti drugi stav sljedećim:

Izvođač radova dužan je da osigura sve zgrade, kuće, aparaturu, dokumente i druge podatke, struju, opremu, postrojenja, vozila, gorivo, potrošni materijal, instrumente, radni snagu, materijale i odgovarajuće kvalifikovano i iskusno osoblje koji su potrebni za efikasno sprovođenje svih predviđenih ispitivanja, o vlastitom trošku. Izvođač je dužan da pripremi i sprovodi, za vrijeme trajanja radova, program ispitivanja za sve izvedene radove i materijale, na i izvan gradilišta, koji odobrava Inženjer. Program sadži pojedinosti o stavki koja se ispituje, lokaciji na kojoj se nalazi, primjeni, datumu i pratećem procesu odobravanja/ standardu za testiranje i ponovno testiranje.

7.7 Vlasništvo nad postrojenjima i materijalima

Na kraju Podklauzule dodati sljedeći tekst:

Oprema i materijali namijenjeni za ugradnju u trajne objekte, ali koji još nisu ugrađeni u trajne objekte i za koje je Inženjer ovjerio privremenu situaciju, vlasništvo su Investitora i vidljivo označeni kao takvi.

7.8 Naknade

Brisati i zamijeniti Podklauzulu kako slijedi:

Izvođač ima pravo na korišćenje prirodnih materijala dobijenih unutar Gradilišta, za potrebe izvođenja Radova, bez plaćanja naknade, zakupnine i ostalih potraživanja.

7.9 Ekvivalentnost standarda i oznaka

Dodati novu Podklauzulu:

Gdje god se u Ugovoru poziva na određene standarde i oznake koje moraju zadovoljiti robe, materijali i oprema koji će biti isporučeni i ugrađeni, i radovi koji će biti izvedeni i ispitivani, primjenjuju se važeći standardi i oznake, ako nije drugačije izričito navedeno u Ugovoru. Kada su takvi standardi i oznake nacionalnog karaktera ili se odnose na određenu zemlju ili region, drugi mjerodavni standardi, uključujući kineske standarde, koji osiguravaju jednak ili veći kvalitet od navedenih standarda i oznaka, biće prihvaćeni nakon prethodnog uvida i pismenog odobrenja Inženjera. Izvođač mora u potpunosti opisati u pismenoj formi razlike između navedenih standarda i predloženih mjerodavnih standarda i dostaviti opis Inženjeru najmanje 28 dana prije dana kada izvođač želi da dobije odobrenje Inženjera. U slučaju da Inženjer utvrdi da takva predložena odstupanja ne osiguravaju jednak ili veći kvalitet, Izvođač je dužan da postupa u skladu sa standardima navedenim u ugovornim dokumentima. Sve troškove nastale u pripremi takvih prijedloga snosi Izvođač, uključujući troškove pribavljanja ovjerenog prevoda stranih standarda i oznaka na lokalnom jeziku i pribavljanje potvrde od nadležnog organa (ispitna laboratorija u slučaju stranih materijala i proizvoda).

7.10 Materijal nastao rušenjem

Dodati novu Podklauzulu:

Izvođač je odgovoran za odvoženje materijala nastalog rušenjem na deponije u okviru gradilišta. Ako je neki materijal od interesa za Investitora, materijal nastao rušenjem postaje vlasništvo Investitora.

8 Početak, kašnjenja i obustave

8.1 Početak radova

Podklauzulu brisati i zamijeniti sljedećom:

Datumom početka radova smatra se datum na koji su ispunjeni svi sljedeći preduslovi i kada Izvođač primi obavještenje Inženjera u kojem je evidentirana saglasnost obje strane da su preduslovi ispunjeni i naloženo da se započne sa Radovima:

- a) Ugovor je potpisan od obje ugovorne strane, i ako je potrebno, odobrenje Ugovora od strane nadležnih organa;
- b) Ugovor o finansiranju Projekta potpisan je u skladu sa članom 2 Okvirnog sporazuma;
- c) Gradilište je predato Izvođaču zajedno sa potrebnim dozvolama u skladu sa Podklauzulom 1.13 [*Poštovanje Zakona*] što je potrebno za početak radova i u skladu sa Preliminarnim planom radova definisanim u Zahtjevima Investitora i Programom radova;
- d) Izvođač radova primio je avans u skladu sa Podklauzulom 14.2 [*Avans*] pod uslovom da je Izvođač dostavio predmetne bankarske garancije u skladu sa Podklauzulom 4.2 [*Garancija za dobro izvršenje posla*] i Podklauzulom 14.2 [*Avans*].
- e) Investitor će pružiti neophodnu pomoć Izvođaču u pribavljanju svih Državnih odobrenja i drugih dozvola i licenci koje su neophodne za planiranje i izvođenje radova pod Projektom i za izvođenje Radova u skladu sa Ugovorom.

Inženjer se obavezuje da dostavi Izvođaču obavještenje o Datumu početka najkasnije 7 dana unaprijed.

Izvođač je dužan da započne izvođenje radova u najkraćem prihvatljivom roku na sam ili nakon Datuma početka, a zatim da nastavi sa radovima brzo i bez odlaganja.

8.2 Rok završetka

Na kraju Podklauzule dodati sljedeći tekst:

Smatra se da je Izvođač završio izradu Glavnog projekta nakon što dobije sva potrebna odobrenja od strane Investitora i nadležnih organa prema potrebi u skladu sa Podklauzulom 5.2.

8.3 Program

Zamijeniti prvi stav sljedećim tekstom:

Izvođač je dužan da dostavi Inženjeru Program za sprovođenje u formatu analize kritičnog puta u roku od 28 dana od dana prijema obavještenja iz Podklauzule 8.1.

Format sa pojedinostima Programa za izvođenje radova mora:

- a) biti pripremljen sa dovoljno pojedinosti kako bi se osiguralo odgovarajuće planiranje, izvođenje i nadzor radova;
- b) koristiti softver za izradu Programa naveden u Zahtjevima Investitora;
- c) uzeti u obzir vrijeme potrebno za završetak radova;
- d) definisati sve relevantne aktivnosti, uključujući one koji se odnose na projektovanje, proizvodnju, nabavku, radove na licu mjesta;
- e) definisati radnu strukturu Projekta;
- f) definisati resursnu strukturu Projekta;
- g) predmjer i predračun radova;
- h) definisati organizacionu strukturu i organizacionu šemu;
- i) jasno navesti ključne događaje za sve glavne grupe radova i sl.;
- j) logično povezati sve aktivnosti u skladu sa radnom strukturom projekta i kroz radnu strukturu projekta;
- k) naznačiti dužinu trajanja aktivnosti i raspodjelu resursa;
- l) pokazati najranije i najkasnije datume početka i završetka za svaku radnu aktivnost;
- m) identifikovati kritične aktivnosti i pokazati kritične puteve;
- n) biti popraćen rasporedom koji sadrži dovoljno pojedinosti o potrebnim resursima Izvođača u smislu ljudstva, radnog učinka, stavki postrojenja i opreme i materijala za svaki od radova kako bi opravdali trajanje radova prikazano u programu;
- o) sadržati grafikone i tabele u kojima je prikazana upotreba resursa;
- p) prikazati ukupne i slobodne vremenske rezerve;
- q) definisati radne i resursne kalendare (uključujući sve periode odmora i vremenske uslove koji predstavljaju rizik Izvođača i druge rizike Izvođača vezane za vrijeme);
- r) utvrditi kada i koje informacije, crteži, oprema, objekti, i/ili privremeni radovi su potrebni Izvođaču;
- s) utvrditi kada i koja odobrenja, saglasnosti, i/ili potvrde se zahtjevaju od Izvođača, Inženjera i/ili Investitora;
- t) utvrditi ključne datume isporuke postrojenja i materijala;
- u) definisati i vremenski raspored kontrola i ispitivanja predviđenih Ugovorom;
- v) biti dovoljno fleksibilan za unošenje odgovarajućih korekcija kako bi se omogućilo povezivanje aktivnosti izvođača sa drugim izvođačima koji rade na gradilištu .

- w) sadržati spisak predloženih podizvođača radova zajedno sa pojedinostima o radovima za koje predlaže angažovanje podizvođača;
- x) sadržati raspored ključnog osoblja;
- y) uzeti u obzir odgovarajuće vrijeme potrebno za informisanje javnosti o ograničavanju ili isključivanju vodosnabdijevanja, snabdijevanja električnom energijom i drugih komunalnih usluga;
- z) opšti opis metoda koje Izvođač namjerava da usvoji i glavnih faza izvođenja Radova. Uzeti u obzir bilo kakve negativne fizičke uslove, koje je moguće predvidjeti, a koji mogu ograničiti napredovanje radova.

8.4 Produžetak roka za završetak

Dodati sljedeći tekst na kraju Podklauzule:

Odobren Zahtjev za produženje roka za završetak radova biće formalizovan kroz Anex Ugovora.

10 Preuzimanje od strane Investitora

10.1 Preuzimanje Radova i Sekcija

Dodati sljedeći tekst na kraju drugog stava:

Po prijemu obavještenja Izvođača Inženjer će obavijestiti Investitora i Izvođača o datumu kada namjerava da izvrši kontrolu kako bi izdao Potvrdu o preuzimanju.

Tehnički pregled obezbjeđuje Investitor u skladu sa zakonima Države. Izvođač je dužan da sarađuje sa vršiocem tehničkog pregleda i da postupa u skladu sa njegovim zahtjevima.

Ukoliko se tehničkim pregledom konstatuju primjedbe, Izvođač je dužan da ih otkloni u roku koji predloži vršilac tehničkog pregleda. Ukoliko Izvođač to ne učini, Investitor ima pravo da angažuje treće lice za njihovo otklanjanje o trošku Izvođača.

Po dobijenom pozitivnom mišljenju vršioca tehničkog pregleda, Investitor, Inženjer i Izvođač će pristupiti primopredaji i konačnom obračunu izvedenih radova.

11 Odgovornost za Nedostatke

11.3 Produženje roka za prijavljivanje nedostataka

Stav 1 i 2 brisati i zamijeniti sljedećim:

Istekom dvije godine od prijema radova Investitor se više ne može pozvati na nedostatke.

11.9 Potvrda o dobrom izvršenju posla

Dodati sljedeći tekst na kraju Podklauzule:

Nakon izdavanja Potvrde o dobrom izvršenju posla, pitanja koja se odnose na Izvođačevu odgovornost za građevinske radove, nedostatke tla i projekta konstrukcije (decenijska

odgovornost Izvođača za solidnost građevine) regulisane su u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima i Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata.

13 Izmjene i Korekcije

13.8 Korekcije zbog izmjene u troškovima

Ova Podklauzula se ne primenjuje.

13.9 Nepredvidivi, nepredviđeni i naknadni radovi

Izmjene i korekcije su moguće po osnovu nepredvidivih i/ili naknadnih radova u skladu sa stavovima 3, 4 i 5 Člana 4 Okvirnog sporazuma.

Nepredvidivi radovi su radovi koji se odnose na promjenu obima posla zbog promijenjenih geoloških, hidroloških i ekoloških uslova u odnosu na dostavljeni Idejni projekat.

Nepredviđeni radovi su radovi koji nijesu obuhvaćeni Glavnim projektom pripremljenim od strane Izvođača u skladu sa Projektnim zadatkom i Zahtjevima investitora i odobrenim od strane Investitora, a moraju biti izvedeni da bi se Projekat priveo namjeni.

Naknadni radovi su oni radovi koji nijesu obuhvaćeni Glavnim projektom pripremljenim od strane Izvođača u skladu sa Projektnim zadatkom i Zahtjevima investitora i odobrenim od strane Investitora, a Investitor zahtjeva da se izvedu.

Vrijednost okvirnih suma nepredvidivih i naknadnih radova ne može biti veća od 10% maksimalne garantovane cijene iz stava 1, Člana 4 Okvirnog sporazuma.

Vrijednost nepredvidivih i naknadnih radova nije obuhvaćena maksimalnom garantovanom cijenom.

Ugovorne Strane će nakon potpisivanja Ugovora i nakon odobrenog Glavnog projekta usaglasiti dokument o mjerenju i vrednovanju nepredvidivih i naknadnih radova, a u skladu sa stavom 2 Podklauzule 14.1 (Ugovorna cijena) Uslova Ugovora i stavom 4 Člana 4 Okvirnog sporazuma.

Ukoliko Strane ne postignu saglasnost u vezi kriterijuma za određivanje tih jediničnih cijena, Investitor zadržava pravo da za obavljanje tih radova angažuje drugog Izvođača.

Postupak izmjena i korekcija, u vezi ovih radova, će se vršiti u skladu sa Podklauzulama 13.1, 13.2, 13.3 i 13.5 (a).

Kada Inženjer zahtijeva mjerenje bilo kojeg dijela ovih nepredvidivih ili naknadnih radova, on o tome blagovremeno obavještava Predstavnik Izvođača, koji je dužan da:

- I. momentalno bude prisutan ili pošalje drugog kvalifikovanog predstavnika da pomogne Inženjeru u vršenju mjerenja, i
- II. dostavi sve podatke koje Inženjer bude zahtjevao.

U skladu sa stavom 5 člana 4 Okvirnog Sporazuma, korekcija cijene se ravnopravno odnosi na povećanje obima radova (u korist Izvođača) i na smanjenje obima radova (u korist Investitora).

Ako se navedene korekcije cijena odnose na povećanje obima radova (u korist Izvođača), primjenjuje se Podklauzula 13.5, stav (a).

Ako se navedene korekcije cijena odnose na smanjenje obima radova (u korist Investitora), izvršiće se smanjenje Prihvaćenog iznosa Ugovora.

14 Ugovorna Ciljena i Plaćanje

14.1 Ugovorna cijena

Brisati stav (a) i zamijeniti sljedećim:

Ugovorna cijena je ukupni prihvaćeni iznos Ugovora, koja ne podliježe bilo kakvim korekcijama u skladu sa Ugovorom osim korekcije cijena, definisane u Podklauzuli 13.7 i Podklauzuli 13.9.

14.2 Avansno plaćanje

Dodati sljedeći tekst na kraju prvog stava:

Garancije za avansno plaćanje, koje su безусловne i plative na prvi poziv, izdaje banka rejtinga A+ po izboru Izvođača, odobrene od strane Investitora i moraju biti u obliku Priloga E uz Uslove Ugovora.

14.4 Raspored plaćanja

Strane će u roku od 14 od dana usvajanja Programa radova definisati i usaglasiti međusobno i sa Inženjerom raspored plaćanja.

Izvođač će biti plaćen u skladu sa dogovorenim rasporedom plaćanja.

14.5 Postrojenja i materijali namijenjeni za radove

Ova Podklauzula se ne primenjuje.

14.7 Plaćanje

Izmijeniti tekst prvog stava kako slijedi:

- (a) u roku od 21 dan od dana prijema Garancije za dobro izvršenje posla u skladu sa Podklauzulom 4.2 [*Garancija za dobro izvršenje posla*] i Garancijom za avansno plaćanje u skladu sa Podklauzulom 14.2 [*Avansno Plaćanje*];
- (b) iznos ovjeren u svakoj situaciji u roku od 42 dana od prijema Izvještaja i prateće dokumentacije od strane Inženjera.

Zamijeniti posljednji stav sa sljedećim:

Izvođač je dužan da dostavi Investitoru, prije bilo kakvog plaćanja na osnovu Ugovora, podatke o bankarskom računu (računima) Izvođača za plaćanje u valuti navedenoj u Ugovoru. Svi iznosi dospjeli za plaćanje Izvođaču uplaćuju se na bankarski(e) račun(e) koji je dostavio Izvođač.

14.8 Kašnjenje u plaćanju

Mijenja se stav 2 Podklauzule 14.8 i glasi:

Zatezna kamata se obračunava po stopi EURIBOR + 250 bps ili LIBOR + 250 bps zavisno od valute plaćanja.

14.15 Valute plaćanja

Podklauzulu brisati i zamijeniti sljedećom:

Cijena Ugovora isplaćuje se u eurima / američkim dolarima, po srednjem kursu (Reuters) na dan potpisivanja Ugovora.

15 Raskid od strane Investitora

15.6 Zabranjena praksa

Dodati novu Podklauzulu:

Ako Investitor utvrdi, na osnovu prihvatljivih dokaza, da Izvođač učestvuje u zabranjenim radnjama, u izvršenju Ugovora, tada Investitor može, nakon što dostavi obavještenje Izvođaču 14 dana ranije, raskinuti Ugovor i odstraniti ga sa gradilišta, kada se primjenjuju odredbe iz Klauzule 15 kao da je Ugovor raskinut u skladu sa Podklauzulom 15.2.

Ako se utvrdi da je bilo koji zaposleni ili podizvođač radova, na osnovu prihvatljivog dokaza, učestvovao u zabranjenim radnjama za vrijeme izvođenja radova, taj zaposleni mora biti uklonjen u skladu sa Podklauzulom 6.9 [*Osoblje Izvođača*].

Za potrebe ove Podklauzule, uslovi naznačeni u nastavku definisani su kao zabranjene prakse:

- (a) „prisilne radnje" znači pogoršavanje stanja ili nanošenje štete, ili prijetnja da će se pogoršati stanje ili nanijeti šteta, direktno ili indirektno, bilo kojoj strani ili imovini strane da bi se nepropisno uticalo na djelovanje strane.
- (b) „tajno dogovaranje" podrazumijeva dogovor između dvije ili više strana sa namjerom postizanja nedozvoljenog cilja, uključujući i neprilično uticanje na radnje druge strane.
- (c) „korupcija" znači nuđenje, davanje, primanje ili iziskivanje, direktno ili indirektno, bilo čega od vrijednosti radi nepriličnog uticaja na radnje druge strane.
- (d) „prevarne radnje" znači bilo koji čin ili propust, uključujući i lažno predstavljanje, koji svjesno ili nemarno zavarava, ili pokušava da zavarava, stranu radi pribavljanja finansijske ili druge koristi ili izbjegavanja obaveze.

16 Obustava i Raskid od Strane Izvođača

16.2 Raskid od strane Izvođača

Mijenja se stav (f) Podklauzule 16.2 i glasi:

- (g) U slučaju da Banka obustavi zajam iz kojeg se djelimično ili u cjelini vrši plaćanje Izvođača, ako Izvođač nije primio iznose koji su prispjeli za plaćanje nakon isteka 14 dana iz Podklauzule 14.7 [*Plaćanje*] za plaćanje prema privremenim situacijama, Izvođač može, ne dovodeći u pitanje prava Izvođača na finansiranje naknada u skladu sa Podklauzulom 14.8 [*Zakašnjelo plaćanje*], preduzeti jednu od sljedećih radnji, odnosno (i) obustaviti radove ili smanjiti broj radnih sati u skladu sa Podklauzulom 16.1, ili (ii) raskinuti Ugovor tako što će obavijestiti Investitora, i dostaviti jedan primjerak Inženjeru, da raskid stupa na snagu 14 dana nakon slanja obavještenja.

Podklauzuli se dodaje stav (h) i glasi:

- (h) Izvođač ne primi nalog Inženjera u kojem je evidentirana saglasnost obje strane o ispunjavanju uslova za početak radova u skladu sa Podklauzulom 8.1 [*Početak Radova*].

Na kraju Podklauzule 16.2 dodati:

Ukoliko Investitor nađe rješenje za bilo koji od prijavljenih nedostataka navedenih u ovoj Podklauzuli koje je prihvatljivo za Izvođača najkasnije 14 dana od dana obavještenja, Izvođač radova u ovom slučaju gubi pravo na prekid Ugovora.

17 Rizik i odgovornost

17.5 Inteliktualna i industrijska prava svojine

Na kraju Podklauzule 17.5 dodati:

Investitor zadržava sva prava intelektualne i industrijske svojine koja je nastala kao rezultat realizacije predmetnog Projekta.

17.7 Korišćenje prostora za smještaj/objekata Investitora

Dodati novu Podklauzulu:

Izvođač je dužan da preuzme punu odgovornost za brigu o smještaju i objektima koje je obezbijedio Investitor, ako ih ima, kako je navedeno u specifikaciji, od odgovarajućih datuma primopredaje izvođaču do prestanka korišćenja (gdje se primopredaja ili prestanak korišćenja može izvršiti nakon Datuma navedenog u Potvrdi o preuzimanju radova).

U slučaju gubitka ili oštećenja bilo koje od gore navedenih stavki za vrijeme dok je Izvođač odgovoran da vodi brigu o njima iz bilo kojih razloga, osim onih za koje je odgovoran Investitor, Izvođač je dužan da o vlastitom trošku otkloni gubitak ili oštećenje što mora potvrditi Inženjer.

20 Potraživanja, sporovi i arbitraža

20.1 Potraživanja Izvođača

Poslije prvog stava dodaje se novi tekst koji glasi:

Svako Obavještenje o namjeri da se zahtijeva produženje roka za završetak radova podnijeti u pisanoj formi i nasloviti kao *Obavještenje o namjeri da se zahtijeva produženje roka za završetak*

radova, i da takvo obavještenje bude označeno jedinstvenim uzastopnim brojem počev od 01, i kojim će se jasno identifikovati događaj i početak događaja koji će izazvati kašnjenje.

Svako obavještenje o namjeri da se traži dodatno plaćanje u skladu sa Podklauzulom 20.1 treba da bude u pisanoj formi i naslovljeno kao *Obavještenje o namjeri da se traži dodatna isplata*, i da takvo obavještenje bude označeno jedinstvenim uzastopnim brojem počev od 01, sa jasnim navođenjem okolnosti, događaja i osnova potraživanja u skladu sa Ugovorom.

Svako obavještenje o namjeri da se traži produženje roka za završetak radova ili da se traži dodatna isplata koje nije dato na ovaj način neće biti prihvaćeno kao obavještenje o namjeri u skladu sa Ugovorom.

20.6 Arbitraža

Mijenja se stav (a) Podklauzule 20.6 i glasi:

Spor se konačno rješava pred Arbitražnim sudom Trgovinske komore u Cirihu (Švajcarska), prema Arbitražnim pravilima ovog suda.

Poslije Klauzule 20, dodaje se nova Klauzula koja glasi:

Klauzula 21 – Završne odredbe

Podklauzula 21.1

Mjerodavno pravo za realizaciju Ugovora je pravo Crne Gore.

Podklauzula 21.2

Ovaj Ugovor je zaključen na crnogorskom i engleskom jeziku u 6 (šest) originalnih primjeraka koji proizvode isto pravno dejstvo, na oba jezika, od kojih za Investitora 3 (tri) i za Izvođača 3 (tri) primjerka. Verzija Ugovora na engleskom jeziku prevladava u slučaju spora.

Podklauzula 21.3

Ovaj Ugovor će biti implementiran nakon njegovog objavljivanja u "Službenom listu" Crne Gore zajedno sa Ugovorom o finansiranju predmetnog projekta i nakon obavještenja Vlade Narodne Republike Kine o prihvatanju Ugovora o projektovanju i izgradnji dionice Smokovac-Uvač-Mateševo autoputa Bar-Boljare.

Ovaj Ugovor se automatski raskida ako se na ispuni bilo koji od uslova iz stava 1 ove podklauzule, bez prava ugovornih strana na bilo kakva potraživanja.

DESIGN AND BUILD CONTRACT for Bar-Boljare Highway

Section: Smokovac – Uvac – Matesevo

This Contract is made in Podgorica this day of February 26, 2014, between:

1. **The Government of Montenegro**, represented by
Ministry of Transport and Maritime Affairs – Ivan Brajović, Minister,
Podgorica, Rimski trg 46, (hereinafter called "the Employer"),

and

2. **China Road and Bridge Corporation (CRBC)**, represented by
Du Fei, Vicepresident
C88 Andingmenwai Dajie Beijing, People's Republic of China,
(hereinafter called "the Contractor").

PREAMBLE

- Agreement on Enhancing Cooperation in Infrastructure Construction, signed between the Government of Montenegro and the Government of the People's Republic of China, including amendments and modifications thereto, specifies, inter alia, cooperation for implementation of the Bar-Boljare Highway Construction Project and its priority section Smokovac - Uvac - Matesevo;
- The Proposal of the Chinese companies CCCC and CRBC is evaluated as the first-ranked by the Conclusion of the Government of Montenegro No. 08-54/4 dated July 11 2013.
- Framework Agreement signed between the Employer and China Communications Construction Company Ltd. (hereinafter called "the Main Contractor") on February 26, 2014, represents a legally binding document and legal basis for entering into this Contract with the Contractor.

CONTENTS

- Section 1 Contract Agreement
- Section 2 Contract Data
- Section 3 General Conditions of Contract
- Section 4 Particular Conditions of Contract

Section 1 Contract Agreement

CONTRACT AGREEMENT

THIS CONTRACT AGREEMENT is made on the day February 26 of 2014.

BETWEEN

1. The Government of Montenegro, represented by Ministry of Transport and Maritime Affairs, Rimski trg 46, Podgorica, Montenegro (hereinafter called “the Employer”),

and

2. China Road and Bridge Corporation, C88 Andingmenwai Dajie, Beijing, People’s Republic of China (hereinafter called “the Contractor”).

WHEREAS the Employer desires that the Works known as, Preparation of Main Design, Construction, Procurement and Fitting of Equipment and Installations for the Highway Bar-Boljare, Section Smokovac–Uvac–Matesevo, in the approximate length of 41 kilometres should be executed by the Contractor, and has accepted a Proposal by the Contractor in a form of a maximum guaranteed price of EUR 809.577.356,14, (in words: eight hundred and nine million five hundred seventy seven thousand three hundred fifty six Euros and fourteen cents) for the execution and completion of these Works and the remedying of any defects therein, and the Employer agrees to pay the Contractor the Contract Price under the provisions of the Contract at the times and in the manner prescribed by the Contract.

The Employer and the Contractor agree as follows:

1. In this Agreement words and expressions shall have the same meanings as are respectively assigned to them in the Conditions of Contract hereinafter referred to.
2. The following documents shall be deemed to form and be read and construed as part of this Agreement.
 - a) The Framework Agreement dated February 26 2014;
 - b) The Contract Agreement;
 - c) The Offer (which includes the Letter of Offer dated 7 February 2013, and amendments and modifications thereto dated 13 June 2013 and 20 June 2013);
 - d) The Particular Conditions;
 - e) The General Conditions;

- f) The Contract Data;
- g) The Employer's Requirements including Terms of Reference for the Main Design preparation;
- h) The existing Preliminary Design, Drawings and all associated data;
- i) The Completed Schedules (if any);
- j) Letter of Acceptance;
- k) Other documents forming part of the Contract.

3. In consideration of the payments to be made by the Employer to the Contractor as hereinafter mentioned, the Contractor hereby covenants with the Employer to design, execute and complete the Works and remedy any defects therein, in conformity with the provisions of the Contract.

4. The Employer hereby covenants to pay the Contractor, in consideration of the execution and completion of the Works and the remedying of defects therein, the Contract Price at the times and in the manner prescribed by the Contract.

The Agreement shall be implemented in accordance with the Laws of Montenegro.

In Witness whereof the parties hereto have caused this Agreement to be executed the day and year first before written in accordance with their respective laws.

Signed by: Ivan Brajović

Signed by: Du Fei

For and on behalf of the Employer in the presence of

For and on behalf the Contractor in the presence of

Witness: _____

Witness: _____

Name: Dr Radoje Žugić

Name: Yili Zhu

Address: Ministry of Finance, Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Montenegro

Address: C88 Andingmenwai Dajie
Beijing, People's Republic of China

Date: February 26 2014

Date: February 26 2014

Section 2 Contract Data

Item	Sub-Clause of FIDIC General or Particular Conditions of Contract	Entry
Employer's name and address	1.1.2.2 & 1.3	The Government of Montenegro, represented by Ministry of Transport and Maritime Affairs, Rimski trg 46, Podgorica, Montenegro
Contractor's name and address	1.1.2.3 & 1.3	China Road and Bridge Corporation, C88 Andingmenwai Dajie, Beijing, People's Republic of China
Engineer's name and address	1.1.2.4 & 1.3	To be appointed before the Commencement Date
Bank's name	1.1.2.11	A bank where the Government of Montenegro is applying for a loan is Export and Import Bank of China
Time of Completion	1.1.3.3	48 months counting from the Commencement Date
Defects Notification Period	1.1.3.7	730 days
Electronic Transmission Systems	1.3	Facsimile and e-mail
Governing Law	1.4	Law of Montenegro
Ruling Language	1.4	In accordance with Article 10 of the Framework Agreement
Language for Communications	1.4	In accordance with Article 10 of the Framework Agreement
Time for Access to the Site	2.1	In accordance with the Preliminary plan of works
Performance Security	4.2	The Performance Security shall be written in first demand unconditional form at the amount of 10 % of the Accepted Contract Amount. The Performance Security shall be submitted 21 days before the Commencement Date
Sub-Contractors	4.4	Minimum which shall be subcontracted: 30% of the Accepted Contract Amount.
Delay damages	8.7 & 14.15(b)	For the first 90 days of delay, the delay damage of 0.01% per day of the Accepted Contract Amount shall apply, and after the period of 90 days, the delay damage of 0.02% per day of the Accepted Contract Amount shall apply.
Maximum amount of delay damages	8.7	5% of the Accepted Contract Amount.

Adjustments for Changes in Cost	13.8	Not Applicable
Advance payment	14.2	10% + 10% of the Accepted Contract Amount
Number and timing of instalments	14.2	Two instalments. First instalment (10%) of the Accepted Contract Amount within 21 days after the Employer receives the Bank Guarantees in accordance with the provisions of Sub-Clause 14.2 and in accordance with Sub-Clause 4.2 of the General Conditions of the Contract and Particular Conditions of the Contract. Second instalment (10%) by the end of March 2015 and after the Employer receives the Bank Guarantee in accordance with the provisions of Sub-Clause 14.2
Currencies	14.2	Euro/US Dollar
Deductions	14.2 (a)	Deductions shall commence when the value of the executed Works has reached 20 % of the Accepted Contract Amount
Amortisation rate for deductions	14.2 (b)	At the rate of 20 % of the amount of each Payment Certificate until the advance is repaid
Percentage of retention	14.3	5% of the amount of each Payment Certificate
Limit of Retention Money	14.3	5 % of the Accepted Contract Amount
Minimum amount of Interim Payment Certificates	14.6	1.000.000 Euro (equivalent in US Dollar)
Currency/currencies of payment	14.15	Euro/US Dollar
Periods for submission of insurances a) Evidence of an effected insurance b) Relevant insurance policies	18.1	a) 14 days prior to the commencement of works at the Site b) 21 days after the Commencement Date
Insuring party	18.2	The Contractor
Insuring party	18.3	The Contractor
Minimum amount of Third Party Insurance	18.3	Amount of the Third Party Insurance per accident shall not be less than 500.000 Euro
Number of members of the Dispute Adjudication Board (DAB)	20.2	3
Appointing entity (if Parties fail to agree upon the appointment)	20.3	The President of FIDIC or a person appointed by the President of FIDIC.
Place of arbitration	20.6	Swiss Chamber's Arbitration Institution in Zurich.

Section 3 General Conditions of Contract (GCC)

The Conditions of Contract comprise the “General Conditions” which form part of the “Conditions of Contract for Plant and Design-Build for Building and Engineering works Designed by the Contractor - the Yellow Book, First Edition 1999, published by the Fédération Internationale des Ingénieurs-Conseils (FIDIC), and the *following* “Particular Conditions”, which include amendments and additions to such General Conditions.

GENERAL CONDITIONS

The General Conditions referred to above are not reproduced in this document but may be obtained from the following address:

FIDIC Secretariat Box 311 CH-1215 Geneva 15 Switzerland Tel: +41 22 799 49 00 Fax: +41 22 799 49 01

The Contractor is deemed to be acquainted with and in possession of the FIDIC Condition of Contract.

Section 4 Particular Conditions of Contract (PCC)

THE CONDITIONS OF CONTRACT COMPRISE THE “GENERAL CONDITIONS” WHICH FORM PART OF THE “CONDITIONS OF CONTRACT FOR PLANT AND DESIGN-BUILD FOR BUILDING AND ENGINEERING WORKS DESIGNED BY THE CONTRACTOR” FIRST EDITION 1999 PUBLISHED BY FIDIC (FEDERATION INTERNATIONALE DES INGENIEURS-CONSEILS) AND THE FOLLOWING “PARTICULAR CONDITIONS” WHICH INCLUDE AMENDMENTS AND ADDITIONS TO SUCH GENERAL CONDITIONS

THESE CONDITIONS AMPLIFY AND SUPPLEMENT THE GENERAL CONDITIONS APPLYING TO THE CONTRACT

WHENEVER THERE IS A CONFLICT, THE PROVISIONS HEREIN SHALL PREVAIL OVER THOSE IN THE GCC

THE NUMBERING OF THE ARTICLES OF THE PARTICULAR CONDITIONS IS NOT CONSECUTIVE AND FOLLOWS THE NUMBERING OF THE ARTICLES OF THE GENERAL CONDITIONS

FIDIC

FEDERATION INTERNATIONALE DES INGENIEURS-CONSEILS
INTERNATIONAL FEDERATION OF CONSULTING ENGINEERS
INTERNATIONALE VEREINIGUNG BERATENDER INGENIEURE
FEDERACION INTERNACIONAL DE INGENIEROS CONSOLTORES

Website <http://www.fidic.org/>

1. General Provisions

1.1 Definitions

- 1.1.1.1. "**Contract**" means the Framework Agreement dated February 26 2014., the Contract Agreement, the Offer (which includes the Letter of Offer dated 7 February 2013, and amendments and modifications thereto dated 13 June 2013 and 20 June 2013), the Particular Conditions, the General Conditions, the Contract Data, the Employer's Requirements including Terms of Reference for the Main Design preparation, the existing Preliminary Design, Drawings and all associated data, the Completed Schedules (if any), the Letter of Acceptance, the Other documents forming part of the Contract.
- 1.1.1.2. Words "if any" to be deleted from the definition.
- 1.1.1.8 The following sentence to be added at the end:
The term '**Tender**' is synonymous with the term '**Bid**' and the term '**Tender Documents**' are synonymous with the term '**Bidding Documents**'.
- 1.1.1.9 The following sentence to be added at the end:
The term '**Appendix to Tender**' is synonymous with the term '**Contract Data**'.

1.1.2 Parties and Persons

- 1.1.2.2 The Sub-clause 1.1.2.2 shall be amended to read as follows:
"**Employer**" means the Government of Montenegro, represented by Ministry of Transport and Maritime Affairs.
- 1.1.2.3 The Sub-clause 1.1.2.3 shall be amended to read as follows:
"**Main Contractor**" means China Communications Construction Company Ltd., and "**Contractor**" means China Road and Bridge Corporation.
- 1.1.2.4 Add the following text:
"**Engineer**" also means the person who provides the construction supervision services in accordance with the laws of the Country.
- 1.1.2.11 Add the following text:
"**Bank**" means the financial institution named in the Contract Data.

1.1.3 Dates, Tests, Periods and Completion

- The Sub-Clause shall be deleted and replaced by the following:
- 1.1.3.1 "**Base Date**" means the date 28 days prior the Contract signing.
- 1.1.3.9 The following text shall be added at the end of this Sub-Clause:
"**Week**" means a calendar week;
"**Month**" means a calendar month.

1.1.4 Money and Payments

- The Sub-Clause shall be deleted and replaced by the following:
- 1.1.4.1 "**Accepted Contract Amount**" means the Maximum Guaranteed Price in accordance with the Article 4, paragraphs 1 and 2 of the Framework Agreement.

1.1.4.13 The new Sub-Clause shall be added to read as follows:

"**Interest**" shall be calculated in accordance with Sub-Clause 14.8 of the Conditions of Contract.

1.1.6 Other definitions

The following text shall be added:

1.1.6.1 "**Contractor's Documents**" shall also comprise the technical documents to be submitted by the Contractor under the Contract according to the contents and terms specified in the Employers' Requirements, and contents and description under Sub-Clause 5.2 (Contractor's Documents).

The following text shall be added:

1.1.6.2 "**Country**" means Montenegro.

The new Sub-Clause shall be added:

1.1.6.10 "**Notice of Dissatisfaction**" means the notice given by either Party to the other under Sub-Clause 20.4 indicating its dissatisfaction and intention to commence Arbitration.

1.2 Interpretation

The following line shall be added at the end of this Sub-Clause:

In these Conditions, provisions including the expression "**Cost plus reasonable profit**" require this profit to be one-twentieth (5%) of this Cost.

1.3 Communications

The Sub-Clause shall be deleted and replaced by the following:

Wherever these Conditions provide for the giving or issuing of approvals, certificates, consents, determinations, notices, requests and discharges, these communications shall be:

- a) in writing and delivered by hand (against receipt), sent by mail or courier or transmitted using facsimile or electronic mail; and
- b) delivered, sent or transmitted to the address for the recipient's communications as stated in the Contract Data.

However:

- i. if the recipient gives notice of change of address, communications shall thereafter be delivered accordingly; and
- ii. if the recipient has not stated otherwise when requesting an approval or consent, it may be sent to the address from which the request was issued.

Receipt of any and all communications must be confirmed in writing. Date of receipt and/or the date of sending of confirmation of receipt shall be the date of written confirmation.

1.4 Law and Language

The following text shall be added at the end of the Sub-Clause:

The applicable law for the implementation of the Project shall be the Law of Montenegro.

All communications during the implementation of the Contract will be in writing bilingual in Montenegrin and English languages, with the English version prevailing in case of discrepancies or disputes.

The Employer will not insist on the Contractor to deliver written communication bilingually.

1.5 Priority of documents

The Sub-Clause shall be deleted and replaced by the following:

The documents forming the Contract are to be taken as mutually explanatory of one another. For the purpose of interpretation, the priority of the documents shall be in accordance with the following sequence:

1. The Framework Agreement dated February 26 2014.;
2. The Contract Agreement;
3. The Offer (which includes The Letter of Offer dated 7 February 2013, and amendments and modifications thereto dated 13 June 2013 and 20 June 2013);
4. The Particular Conditions;
5. The General Conditions;
6. The Contract Data;
7. The Employer's Requirements including Terms of Reference for the Main Design preparation;
8. The existing Preliminary Design, Drawings and all associated data;
9. The Completed Schedules (if any);
10. Letter of Acceptance;
11. Other documents forming part of the Contract.

If any ambiguity or discrepancy is found in the documents, The Engineer shall issue any necessary clarification or instruction.

1.6 Contract Agreement

The Sub-Clause shall be deleted and replaced by the following:

The Parties shall enter into a Contract Agreement immediately after they agree on the terms and conditions therein. The costs of stamp duties and similar charges (if any) imposed by law in connection with entry into the Contract Agreement shall be borne by the Employer.

1.8 Care and Supply of Documents

The following text shall be added at the end of the third paragraph:

All documents relating to the Works or variations thereof, either in the original or a copy shall be available for inspection by competent authorities and personnel legally authorized by the Employer to carry out inspections and supervision.

1.9 Errors in the Employers Requirements

The Sub-Clause shall be deleted and replaced by the following:

The Contractor is expected to exercise due care when scrutinising the Employer's Requirements and all associated documents as made available by the Employer so as to fully satisfy itself as to their completeness or otherwise.

Should the Contractor subsequently suffer any delay and/or incur any cost or loss of profit whatsoever as a result of any error or omission in the Employer's Requirements, the Contractor shall not be entitled to any:

- a) Extension of time for any resultant delays which may be incurred [if completion (or any part of) is, or will be delayed] under Sub-Clause 8.4;
- and/or
- b) Payment of any costs or any lost profits whatsoever.

1.12 Confidential Details

The following paragraph shall be added at the end of the Sub-Clause:
The Contractor shall treat the details of the Contract as private and confidential and shall not publish or disclose the same or any particulars thereof in any trade or technical paper or in communication with representatives of any media or elsewhere without the previous consent in writing of the Employer.

1.13 Compliance with Laws

The first sentence of the Sub-Clause shall be deleted and replaced by the following:
The Contractor shall, in performing the Contract, comply with the applicable Laws of Montenegro.

1.15 Tax Exemptions

Add Sub-Clause 1.15 as follows:

The Contractor and (or) Contractor's personnel shall be entitled with exemptions and relief of taxes, duties and fees in accordance with the Highway Law as per the following:

- a) Value Added Tax;
- b) Customs duties for import of construction materials, equipment and Plant intended to be used for the Project;
- c) Expatriate's income tax;
- d) Corporate tax of the Contractor's company having its registered seat in Montenegro;
- e) Social security contributions for the expatriate staff of the Contractor;
- f) Fees related to the usage of quarry sites.

Excise tax rate on motor fuel shall be 169,00 Euro per 1.000 litres for the period of the implementation of the Project.

2. The Employer

2.1 Right of Access to the Site

The following sentence shall be added to the second paragraph:
The Employer shall give to the Contractor Right of access to, and possession of, the Site and/or parts thereof in accordance with the Preliminary plan of works as defined in the Employer's Requirements and the approved Programme.

In case of difficulties in gaining access to particular parts of the Site, the Contractor shall immediately inform the Engineer, in writing. Upon receipt of such written notice the Engineer shall endeavour to take all reasonable measures to attempt to remove such obstacles in a timely manner.

The Contractor commits to prepare a draft of Preliminary plan and agree on such plan with the Employer and the Engineer. The Preliminary plan shall specify the time for access to the site.

The Employer shall provide assistance to the Contractor in finding the land required for temporary facilities.

2.2 Permits, Licenses or Approvals

The Sub-Clause shall be deleted and replaced by the following:

The Employer commits to provide necessary assistance to the Contractor in obtaining required permits and approvals in accordance with respective regulations:

- a) in obtaining copies of the Laws of Montenegro which are relevant to the Contract but are not readily available;
- b) in processing the Contractor's application for permits (for tax exemptions, work, staff, materials, equipment, etc), licenses or approvals which are in relation to the execution and completion of the Works and required by the Laws of Montenegro. If the Contractor adheres to the Law and the Programme of Works, the Employer shall lose its rights referred to in sub-clause 2.5;
- c) in respect of the delivery of goods, including customs clearance and the export of Contractor's equipment when it is removed from the Site;
- d) in obtaining all the necessary approvals and permits required by the Works in line with the Law.

2.4 Employer's Financial Arrangements

The Sub-Clause 2.4 shall be amended to read as follows:

The Project being the subject of this Contract shall be financed in accordance with the Loan Agreement between the Bank and the Government of Montenegro.

2.6 Orders, approvals and documents

Add sub-clause 2.6

The Employer shall, according to sub-clause 1.15 Tax Exemptions, obtain and (or) facilitate and assist in obtaining necessary Orders, approvals and documents, in a timely manner, on tax exemptions or tax relief for the Contractor and Contractor's personnel.

3. The Engineer

3.1 Engineer's Duties and Authority

The following text shall be added at the end of the third paragraph:

The Engineer shall also provide the construction supervision services in accordance with the Laws of the Country.

The following text shall be added:

- (d) any act by the Engineer in response to a Contractor's request except as otherwise expressly specified shall be notified in writing to the Contractor within 28 days of receipt.

The following provisions shall apply:

The Engineer shall obtain the specific approval of the Employer before taking action under the following Sub-Clauses of these Conditions:

- a) Sub-Clause 3.2: delegation of authority;
- b) Sub-Clause 3.5: agreeing or determining any matter, which will increase the Contract Price;
- c) Sub-Clause 4.4: giving consent to a Subcontractor for a subcontract for which a different subcontractor is named in the Contract;
- d) Sub-Clause 4.12: agreeing or determining an extension of time and/or additional cost;
- e) Sub-Clause 8.4: agreeing or determining an extension of the Time for Completion;
- f) Sub-Clauses 3.3 and 13.1: instructing a Variation, which is expected to increase the Contract Price or in any substantial way change the scope, character or quality of the Works.
- g) Sub-Clause 13.3: approving a proposal for a Variation submitted by the Contractor in accordance with Sub-Clause 13.1 or 13.2;
- h) Sub-Clause 13.5: giving instructions for the use of the Provisional Sums and corresponding work to be executed under the subparagraph (a) of the Sub-Clause 13.5.

Notwithstanding the obligation, as set out above, to obtain approval, if, in the opinion of the Engineer, an emergency occurs affecting the safety of life or of the Works or of adjoining property, he may, without relieving the Contractor of any of his duties and responsibility under the Contract, instruct the Contractor to execute all such work or to do all such things as may, in the opinion of the Engineer, be necessary to abate or reduce the risk. The Contractor shall forthwith comply, despite the absence of approval of the Employer, with any such instruction of the Engineer. The Engineer, with the approval of the Employer, shall determine an addition to the Contract price, if necessary in respect of such instruction, in accordance with Clause 13.

3.4 Replacement of the Engineer

The Sub-Clause shall be deleted and replaced by the following:

If the Employer intends to replace the Engineer, the Employer shall, not less than 42 days before the intended date of replacement, give notice to the Contractor of the name, address and relevant experience of the intended replacement Engineer. The Employer shall not replace the Engineer with a person against whom the Contractor raises reasonable objection by notice to the Employer, with supporting particulars.

3.6 Management Meetings

The new Sub-Clause shall be added:

Meetings of the Engineer and authorised Contractor's Representative and authorised Employer's Representatives shall be held once a month. The meetings shall be arranged and chaired by the Engineer. Minutes of meeting shall be prepared after the meetings by the Engineer and signed by the participating parties.

Such minutes signed by the Engineer and both the Contractor's and Employer's Representative shall be attached to the contract file and shall become contractually binding. Actions agreed to take in the minutes shall be considered as written instructions of the Engineer in accordance with the Sub-Clause 3.3. The minutes will be then sent to those attending the meeting.

4 The Contractor

4.1 Contractor's General Obligations

The following text shall be added at the end of the Sub-Clause:

The Contractor shall submit to the Employer all required Licenses for the execution of the Works, for which the Building permit has been issued, not later than 14 days before the Commencement Date. The Employer will provide all necessary assistance to the Contractor in obtaining the required licenses and approvals in line with the corresponding legal regulations.

The Contractor shall allow to the Employer's representatives to inspect the Site and the Works at all times.

The Contractor shall execute all the contracted services and Works in accordance with the Law on Spatial Development and Construction of Structures and other relevant laws and by-laws of the Country and technical documents, in all subject to the effective technical regulations, standards and norms.

4.2 Performance Security

The second paragraph of the Sub-Clause shall be amended and supplemented to read as follows:

The Contractor shall submit the Performance Security to the Employer within 21 days before the Commencement Date and shall send a copy to the Engineer. The Performance Security shall be issued by a bank with a rating A+ selected by the Contractor and approved by the Employer, and shall be written in first demand unconditional form and valid at all times until the Works are executed and completed and until the expiry of the Defects Notification Period, in accordance with Sub-Clause 1.1.3.7 of the Contract Data.

4.3 Contractor's Representative

The last paragraph of the Sub-Clause shall be amended and supplemented to read as follows:

The Contractor's Representative and all his key personnel shall hold certificates which are appropriate for managing the works in accordance with the relevant laws and regulations of the People's Republic of China and Montenegro. The Employer shall accept the Contractor's Representative and employees, who hold the legal relevant certificates of the People's Republic of China and in accordance with the regulations of Montenegro, and consent them to carry out the project. The Contractor's Representative and his key personnel shall be fluent in English and/or Montenegrin languages. If the Contractor's Representative and his delegates are not fluent in the said languages (English and Montenegrin) the Contractor shall arrange for presence of authorised interpreters during all working hours.

4.4 Subcontractors

Sub-Clause 4.4 is amended to read as follows:

The Contractor shall not subcontract the whole of the Works.

The Contractor shall hire Subcontractors, having their seat and registered office in Montenegro, before 1 January 2012 for the scope of Works which cannot be less than 30% of the Accepted Contract Amount;

For the purpose of paragraph 2, the subcontracted works mean the construction of the Works on the Site, as well as the design of the Works in accordance with Sub-Clause 5.1 General Design Obligations.

Any supplier and lessor of material and equipment as well as any provider of other services in relation to the Project and the Contract shall not be deemed as the Subcontractor in the context of paragraph 2 of this Sub-Clause, therefore it shall not be required to obtain consent for such supplier, lessor and/or service provider.

The Contractor shall be responsible for the quality and schedule of works or defaults in performing other obligations of any Subcontractor, his agents or employees, as if they were the acts or defaults of the Contractor.

The Contractor shall:

- (a) Obtain the prior consent of the Employer to the proposed Subcontractors; and
- (b) Give the Engineer not less than 28 days' notice of the intended date of the commencement of each Subcontractor's work, and of the commencement of such work on the Site.

Regarding the Subcontractors and the Employer, the Contractor shall have the following obligations:

- a) The Contractor shall ensure that the requirements imposed on the Contractor by Sub-Clause 1.12 [*Confidential Details*] apply equally to each Subcontractor;
- b) The Contractor shall be responsible for payments to the Subcontractors;
- c) The Contractor shall make the selection of Subcontractors having their seat in Montenegro, under reasonable and mutually acceptable conditions;
- d) The Employer shall give the prior consent (agreement) to the selected Subcontractors;

If the Contractor reasonably establishes that the Subcontractor is in default of its contractual obligations which crucially affect the quality and schedule of works, thereof the Contractor shall give notice to the Engineer for obtaining of the Employer's consent to the termination of contract with such Subcontractor. Percentage of subcontracting shall be in accordance with the percentage stated in the Contract Data.

Within 56 days as of the Contract signing date, the Contractor shall develop and submit to the Employer for approval the Subcontractor Engagement Plan for the period of one year. Such Subcontractor Engagement Plan forms part of the Programme referred to in Sub-Clause 8.3. The scope of annual or other periodical engagement of Subcontractors expressed as a percentage should be adjusted to the programmed schedule and progress of the Works so that the scope of participation of the subcontractors at the time of completion of the Works should not be less than 30% of the Accepted Contract Amount.

The implementation of the Subcontractor Engagement Plan shall be controlled by the Engineer.

Promptly after the Commencement Date, the Contractor shall ensure engagement of subcontractors to the greatest extent if practicable.

The Parties have agreed on the following procedure of control of the subcontracted works:

- (i) Within its Progress Reports referred to in Sub-Clause 4.21, the Contractor shall separately present progress of the Subcontractors' works;
- (ii) Within its Applications for Interim Payment Certificates referred to in Sub-Clause 14.3, the Contractor shall separately present types, scope and values of the Subcontractors' works;

- (iii) In accordance with the procedure referred to in Sub-Clause 14.6 Issue of Interim Payment Certificates, the Engineer shall control, certify and approve the Subcontractors' works in terms of schedule, quality and value of such works. The approval by the Engineer shall not assume any direct payment of the Subcontractors by the Employer;
- (iv) The Contractor shall pay for the works executed by the Subcontractors referred to in paragraph 2 of this Sub-Clause within 30 days after the payment for such works is made to the Contractor by the Employer. Payments to the Subcontractors shall be made in Euro.
- (v) In the event of termination, the Contractor should entrust another local subcontractor with the works concerned. Where the Contractor is unable to provide another local subcontractor and prove such inability by the Engineer's opinion and the Employer's consent, the Contractor can take-over execution of such works by himself, which will assume decrease of the Contractor's obligation referred to in paragraph 2 of this Sub-Clause by percent which corresponds to the value of works of such Subcontractor; and
- (vi) The reasons for termination and the termination of the subcontract itself shall not relieve the Contractor of any obligations and responsibilities under the Contract.

4.7 Setting Out

The Sub-Clause shall be deleted and replaced by the following:

The Contractor shall set out all of the permanent and temporary works in relation to the points, lines and levels specified in the design and /or, levels of reference notified by the Engineer. The Contractor shall be responsible for the correct positioning of all parts of the Works at all times, and shall rectify any errors in the position, levels, dimensions or alignment of the Works.

4.8 Safety Procedures

The following sub-paragraphs shall be added at the end of the sub-clause:

- (f) comply with all safety regulations and 'Permit to Work' systems in accordance with the Law of the Country. Safety issues shall be on the agenda of all site meetings and the risk minimisation plans for any unsafe conditions and working practices in the course of the forthcoming work shall be jointly agreed between the Engineer and the Contractor's Representative;
- (g) the Site shall be a "hard hat" site and safety hats and full Industry-recognised safety clothing and safety footwear shall be worn at all times;
- (h) the Contractor shall comply with all applicable effective legislation, regulations and specifications, with respect to all measures, operations and administrative steps required for the full protection and safeguarding of the environment; and
- (i) the Contractor will be responsible for the proper disposal of all solid and liquid waste from all places within the Site and shall strictly adhere to the regulations of the competent authorities.

4.9 Quality Assurance

Sub-Clause 4.9 of the General Conditions shall remain. The new paragraph shall be added after the third paragraph to read as follows:

The Quality Assurance scheme shall ensure that (a) all materials and equipment delivered at the Site are compliant with the standards provided for in technical requirements of the Employer for

the material or equipment, (b) procedures for checking compliance and filing of compliance certificates are included, and (c) an electronic and paper filing system for storing all certificates with delivery dates are included.

4.11 Sufficiency of the Accepted Contract Amount

The following text shall be added at the end of the Sub-Clause:

Throughout the construction of the Works the Contractor shall provide and maintain for the site staff appropriate offices, stores, catering facilities, sanitary and health and safety facilities etc. All operating and maintenance expenses connected therewith (lighting, heating, cooling, communications, water supply, sewage etc.) shall be borne by the Contractor.

Furthermore, the Accepted Contract Amount shall cover for all liabilities of the Contractor, including costs related to a good-quality design, execution and completion of all works, procurement and fitting of equipment and remedying of eventual defects, whereby the functional correctness and completeness of the Works is ensured.

The Accepted Contract Amount shall also cover for provision of the offices to be used by the Engineer and Employer's Representatives as defined in the Employer's Requirements.

4.12 Unforeseeable Physical Conditions

The second paragraph shall be replaced by the following:

If the Contractor encounters adverse physical conditions, which he considers to have been Unforeseeable, the Contractor shall give notice to the Engineer without delay after having learned of these conditions.

4.14 Avoidance of interference

The following text shall be added at the end of the Sub-Clause:

Where any proposed item of the Works is likely to cause temporary or foreseeable long-term disruption to the public utility services or the normal uninterrupted traffic flows of private motor vehicles, the Contractor shall inform the Engineer in writing within a period which shall not be less than 7 days before the commencement of such Works, in order to enable planning, evaluation and implementation of proper measures in a satisfactory manner.

4.15 Access Route

Add new paragraph (f) to read as follows:

The Employer shall provide the right of access for reconstruction of the existing available roads (in accordance with Appendix 4 of the Employer's Requirements) and/or construction of new roads, in accordance with the approved and agreed Study on Preparatory Works and the Programme.

Not a single important operation of any kind, especially cutting through, transit over, or closing the existing roads, water supply systems or other public utilities shall be carried out without a written consent of the Engineer. The Contractor shall inform the Engineer in writing, in due time which shall be not less than 7 calendar days before commencement of such Works in order to enable the Engineer to arrange for adequate supervision and safety precautions. The Contractor shall submit to the Engineer a list of all major units of equipment that he and his Subcontractors intend to use, indicating characteristics of the equipment (excavators, trucks, cranes, compaction

equipment, rollers, concrete mixers, equipment, etc.). The Contractor shall select routes, choose and use such vehicles and restrict and distribute loads in such a way to prevent damage to the roads or structures communicating with or on the routes to the Site. The Contractor shall ensure that roads and bridges that have become damaged due to the Contractor's use of that infrastructure, in the opinion of the Engineer, are reinstated to a serviceability level similar to that which existed prior to the Contractor's use of the infrastructure. Reinstatement to the original condition shall be subject to the approval of the Engineer. All expenses related to these procedures shall be covered by the Contractor.

4.18 Protection of the Environment

The second paragraph of the Sub-clause shall be replaced by the following:

The Contractor shall take all reasonable steps to protect the environment [both on and off the site] and to limit damage and nuisance to all land, flora and fauna, animal life, people and property, resulting from pollution, noise and other results of his operations. The Contractor shall continuously keep the site clean from construction or produced residual wastes and likewise restore any damage to the environment adjacent to the Site caused by his activities.

The following text shall be added at the end of the Sub-Clause:

The Contractor shall fully comply with the regulation on environmental protection.

4.19 Electricity, Water and Gas

First paragraph of this Sub-Clause shall be amended to read as follows:

The Employer shall be responsible for the provision of the 400 V power connections for temporary and permanent works in accordance with the technical requirements, and the Contractor shall waive the application of Sub-Clause 20.1 in this regard.

4.20 Employer's Equipment and Free – Issue Material

This Sub-Clause is not applicable.

4.21 Progress Reports

The following text shall be added at the end of the Sub-Clause:

- (i) the actual and planned cash-flow data corresponding to the updated and baseline planning.

The format of the reports is to be agreed with the Engineer.

In order to facilitate and enhance quality of the progress control, the Progress Report(s) may refer to individual Sections of the Works, which are predefined as unique functional and construction units.

The agreed scope of content of the Progress report as detailed hereunder, by means of mutual agreement, shall include but shall not be limited to the following:

1. General
 - a. Site Organization;
 - b. Organisational Chart;
 - c. Subcontractors' Chart.

2. Design Matters
 - a. Building Permit Status Report;
 - b. Main Design Status Report.
3. Progress of Works
 - a. Programme update;
 - b. Comparison of Actual and Planned Progress;
 - c. Photo Documentation.
4. Resources
 - a. Labour on Site;
 - b. Plant on Site – Equipment List.
5. Contractual matters
 - a. Instructions;
 - b. Variations;
 - c. Claims;
 - d. Payment Status.
6. Quality matters
 - a. Equipment;
 - b. Presentation of Materials, Status Report;
 - c. Non-Conformity Reports;
 - d. Method Statements Status Reports.
7. Health and Safety
 - a. Accidents on Site;
 - b. Inspection Reports.
8. Environmental protection
 - a. Accidents on Site;
 - b. Inspection Reports.

4.23 Contractor's Operations on Site

The following text shall be added at the end of the Sub-Clause:

Not a single important operation of any kind, especially cutting through or closing the existing roads, water supply systems or other public utilities shall be carried out without a written consent of the Engineer. The Contractor shall request such consent from the Engineer in writing, not later than 7 days before the proposed commencement of Works. This request shall include all details of works, programme, major units of equipment intended to be used, along with copies of all necessary consents obtained in accordance with the regulations of Montenegro. All temporary roads and footpaths shall be in conformity with the laws of the Country and shall be equipped with the necessary temporary traffic signs and signals.

4.24 Fossils

The following text shall be added at the end of the Sub-Clause:

All fossils, coins, articles of value or antique, and structures and other remains or items of geological or archaeological interest found on the Site shall be placed under the care and authority of the relevant authority in the Country.

4.25 Existing Services

The new Sub-Clause 4.25 shall be added:

The Contractor shall acquaint himself with the position of all lawful existing services such as drains, telephone and electricity lines and poles, water pipes and the like, before commencement of any excavation or other works likely to affect the existing services.

The Contractor shall be liable for all damage to roads, drainage ditches, pipes, cables or services of any kind, caused by him or his Subcontractors in the execution of the Works, and shall remedy any incurred damage at his own expense and subject to the full consent of the Engineer within the Time for Completion or, where such damage is deemed by the Engineer to cause inconvenience, danger, harm or distress, within a timeframe notified in writing by the Engineer to the Contractor.

The Contractor shall make all necessary arrangements with the relevant local authorities and owners for the removal and reinstatement of all services as agreed with or instructed by the Engineer and shall execute such works.

4.26 Licenses

The new Sub-Clause shall be added:

The Employer shall assist the Contractor who shall obtain at its own cost the design and construction licenses in the Country and maintain such licenses until the expiry of the Defects Notification Period. The Contractor shall submit to the Employer the evidence on the obtained licenses.

4.27 Site Documentation

The new Sub-Clause shall be added:

The Contractor shall provide and keep the *Site documentation*, building log, building book, and inspection book and other documents in accordance with the Article 112, as well as *Special documentation*, test certificates and warranties of functionality for material, equipment and installations in accordance with the Article 113 of the Law on Spatial Development and Construction of Structures.

5 Design

5.1 General Design Obligations

Delete and replace the first sentence of this Sub-Clause with the following:

The Employer shall take full responsibility for the Preliminary Design of the Project. Meanwhile, the Contractor shall carry out and be responsible for the Main Design of the Project. The Employer shall arrange, upon the Contractor's request, technical information exchange (including the associated data of the Preliminary Design) between the Employer and the Contractor.

The following text shall be added at the end of the Sub-Clause:

The Contractor is expected to exercise due care in scrutinising the Preliminary Design, Drawings and all associated data and documents made available by the Employer and to be fully assured of their completeness or otherwise not later than by the Contract Signing Date.

Should the Contractor subsequently suffer any delay and/or incur any cost or loss of profit whatsoever as a result of any error or omission in the Preliminary Design, Drawings and all associated data and documents made available by the Employer and/or any discrepancies with Main Design, the Contractor shall not be entitled to any:

- a) Extension of time for any resultant delays which may be incurred [if completion (or any part of) is, or will be delayed] under Sub-clause 8.4;
and/or
- b) Payment of any costs or any lost profits whatsoever.

The Contractor shall accordingly produce the Main Design. In accordance with Article 6, paragraph 5 of the Framework Agreement, the Contractor shall be responsible for the Main Design and its accuracy and shall not be entitled to any payment against a possible difference in quantities between the Preliminary and Main Design.

The design subcontracting value shall be not less than 30% of the Design value. All design subcontractors shall have their seat in Montenegro in compliance with the Sub-Clause 4.4 [*Subcontractors*] of these Conditions.

5.2 Contractor's Documents

The following texts shall be added at the end of the third paragraph:

In addition, an electronic version of any of these documents shall be provided to the Engineer. Any approval or consent, or any review by the Engineer shall not relieve the Contractor from any obligation or responsibility to obtain the approval of the Contractor's Documents by any authority or authorities in accordance with the technical standards, building, construction and environmental laws and regulations as may be applicable in accordance with the Law governing the Contract.

The fourth paragraph shall be replaced by the following:

Unless otherwise stated in the Employer's Requirements, in respect of the Contractor's submission of the Main Design s [including any associated technical documents] or, any part of the Design submittal, the review period shall not exceed 28 days, calculated from the date on which the Engineer receives a Design Document and the Contractor's notice. Review periods for other Construction-related Contractors documents [including temporary works] shall be confirmed by the Engineer upon commencement of the Contract. Any notice prepared by the Contractor shall state that the Contractor's Document is considered ready, both for review (and approval, if so specified) in accordance with this Sub-Clause and for use. The notice shall also state that the Contractor's Document complies with the Contract, or the extent to which it does not comply.

5.6 As-Built and Maintenance Documents

The following text shall be added at the end of the Sub-Clause:

The Contractor shall supply all fabrication and working drawings, documents, calculations, official permits and other documents necessary for the Take-Over by the Employer according to the Law of Montenegro. As-Built Documents shall be produced in 6 (six) soft copies and 6 (six) identical hard copies in English and Montenegrin.

6 Staff and Labour

Add the following paragraph at the end of Clause 6:

The Contractor is entitled to engage enough expatriate staff to ensure the successful implementation of the project. In accordance with the Framework Agreement, the Employer shall provide to the Contractor necessary assistance in obtaining the required permits for expatriate staff that is necessary for the implementation of the project.

6.1 Engagement of Staff and Labour

The following text shall be added at the end of the Sub-Clause:

The Contractor shall define mutual rights and responsibilities with the staff and labour by means of the employment contracts in accordance with the Labour Law of the Country.

The Contractor shall, to the extent practicable, hire properly qualified and experienced staff and labour from the labour market of the Country.

The Contractor shall start with engagement of the workers, in accordance with provisions of this Sub-Clause, immediately after the Commencement Date, which shall be clearly indicated in the Programme in accordance with the Sub-Clause 8.3.

6.3 Persons in the Service of Employer

The following text shall be added at the end of the Sub-Clause:

.....nor from the Personnel of the Engineer.

6.6 Facilities for Staff and Labour

The second sentence of the first paragraph shall be amended to read as follows:

The Contractor shall also provide facilities for the Employer's Personnel as stated in the Employer's Requirements of equivalent standards as for the Contractor's Personnel.

6.10 Records of Contractor's Personnel and Equipment

The following text shall be added at the end of the sub-clause:

The Engineer may request submission of daily reports in English and Montenegrin, if the nature of the work or Contractor's submissions means such reporting is necessary to maintain accurate records.

6.12 Project Personnel

The new Sub-Clause shall be added:

The Contractor may bring to the Country from abroad staff that is necessary for construction of the Works in accordance with the effective Laws. The Contractor shall ensure that the foreign staff has obtained residence and work permits. The Contractor shall be responsible for the return of the foreign staff to the place of their recruiting or the place of their permanent residence. The Contractor shall arrange transport to any place when it is necessary for the purposes of funeral for his foreign staff or members of their families in the event of death in the Country. The Contractor shall also, to the extent defined by local regulations, arrange funeral for his local staff in the event of death in the course of the construction of the Works.

6.13 Supply of Water

The new Sub-Clause shall be added:

Taking into consideration local conditions, the Contractor shall provide an adequate supply of drinking water and water for other purposes for the use of the Contractor's Personnel on the Site.

6.14 Festivals and Religious Customs

A new Sub-Clause shall be added:

The Contractor shall respect all the recognized festivals, days of rest and religious or other customs in the Country.

6.15 Forced Labour

The new Sub-Clause shall be added:

The Contractor shall not employ forced labour, which consists of any work or service, not voluntarily performed, that is exacted from an individual under threat of force or penalty, and includes any kind of involuntary or compulsory labour, such as involuntary prison labour, indentured labour, bonded labour or similar labour contracting arrangements.

6.16 Workmen's protection from Accidents

The new Sub-Clause shall be added:

The Contractor shall engage an occupational health and safety officer (accident prevention office) to be in charge of matters relating to the safety and protection against accidents of all staff and labour. The safety officer shall be qualified for this work and shall have the authority to issue required instructions and take protective measures to prevent accidents.

Within 24 hours of the occurrence of any accident at or about the Site or in connection with the execution of the Works, the Contractor shall report such accident to the Engineer. The Contractor shall also report such accident to the competent authority, whenever laws and regulations of the Country require such reporting.

6.17 Epidemics

The new Sub-Clause shall be added:

In the event of outbreak of illness of an epidemic nature, the Contractor shall comply with and carry out such regulations, orders and requirements as may be made by the Government of Montenegro or the local medical or sanitary authorities for the purpose of dealing with and overcoming the same.

7 Plant, Materials and Workmanship

7.4. Testing

The second paragraph shall be replaced by the following:

The Contractor shall provide all buildings, housings, apparatus, documents, and other information, electricity, equipment, plant, vehicles, fuel, consumables, instruments, labour, materials and suitably qualified and experienced staff as are necessary to carry out all specified tests efficiently, at his own cost. The Contractor shall prepare and maintain, for the duration of the Works a testing programme for all workmanship and materials, both on and off-site, for the

approval of the Engineer. The programme shall detail the item, its' location, applicable, date and any associated approvals process/ test standard and any re-testing.

7.7 Ownership of Plant and Materials

The following text shall be added at the end of the Sub-Clause:

Plant and materials intended for incorporation in the Permanent Works, but not yet incorporated in the Permanent Works and for which any Interim Payment has been certified by the Engineer, shall be vested in the Employer and visibly marked as such.

7.8 Royalties

Delete and replace the Sub-Clause as follows:

The Contractor shall be entitled to use natural Materials obtained from within the Site for the purposes of the construction of the Works, free of royalties, rents and other payments.

7.9 Equivalency of Standards and Codes

A new Sub-Clause shall be added:

Wherever reference is made in the Contract to specific standards and codes to be met by the goods, materials and equipment to be delivered and installed, and the work performed or tested, the provisions of the current edition of the relevant standards and codes in effect shall apply, unless otherwise expressly stated in the Contract. Where such standards and codes are national in character, or relate to a particular country or region, other authoritative standards which ensure an equal or higher quality, including Chinese standards, than the standards and codes specified will be accepted subject to the Engineer's prior review and written approval. Differences between the standards specified and the proposed authoritative standards must be fully described in writing by the Contractor and submitted to the Engineer at least 28 days prior to the date when the Contractor desires the Engineer's approval. In the event the Engineer determines that such proposed deviations do not ensure equal or higher quality, the Contractor shall comply with the standards specified in the contract documents. All costs incurred in the preparation of such proposals shall be borne by the Contractor, including the cost of preparing certified translations of foreign standards and codes in the local language and obtaining the certificate from the appropriate authority (testing laboratory in case of foreign materials and products).

7.10 Demolished materials

The new Sub-Clause shall be added:

The Contractor shall be responsible for the removal of the demolition materials to the landfills within the Site. If some material is of an interest to the Employer, the demolished materials will become the property of the Employer.

8 Commencement, Delays and Suspension

8.1 Commencement of Works

The Sub-Clause shall be deleted and replaced by the following:

The Commencement Date shall be the date at which all the following precedent conditions have been fulfilled and the Engineer's notification recording the agreement of both Parties on such fulfilment and instructing to commence the Works is received by the Contractor:

- a) signature of the Contract Agreement by both Parties, and if required, approval of the Contract by relevant Authorities;

- b) the Project Financing Agreement has been signed in compliance with the Article 2 of the Framework Agreement;
- c) possession of the Site is given to the Contractor together with such permission(s) under (a) of Sub-Clause 1.13 [*Compliance with Laws*] as required for the commencement of the Works and in accordance with the Preliminary plan of works as defined in the Employer's Requirements and the Programme;
- d) receipt by the Contractor of the Advance Payment under Sub-Clause 14.2 [*Advance Payment*] provided that the corresponding bank guarantees have been delivered by the Contractor in accordance with Sub-Clause 4.2 [*Performance Security*] and Sub-Clause 14.2 [*Advance Payment*].
- e) Employer will provide necessary assistance to the Contractor in obtaining all Governmental Approvals and all other permits and licences which are required for the development and construction of the Project and otherwise for the performance of the Works under the Contract.

The Engineer shall deliver to the Contractor a notification about the Commencement Date at least 7 days in advance.

The Contractor shall commence the execution of the Works as soon as is reasonably practicable, on or after the Commencement Date, and shall then proceed with the works with due expedition and without delay.

8.2 Time for Completion

The following text shall be added at the end of the Sub-Clause:

The Contractor shall be deemed to have completed the preparation of the Main Design after the receipt of all the necessary approvals of the Employer and all Authorities as required in accordance with the Sub-Clause 5.2.

8.3 Programme

The first paragraph shall be replaced by the following:

The Contractor shall submit to the Engineer an Implementation Programme in a Critical Path Analysis format within 28 days after receiving the notice under Sub-Clause 8.1.

The form and details of the programme for the execution the Works shall:

- a) be prepared in sufficient detail to ensure the adequate planning, execution and monitoring of the Works;
- b) use the programming software specified in the Employer's Requirements;
- c) have due regard to the Time for Completion;
- d) identify all relevant activities including those that relate to design, manufacture, procurement, and on-site works;
- e) identify WBS (work breakdown structure);
- f) identify RBS (resource breakdown structure);
- g) priced bill of quantities;
- h) identify OBS (organization breakdown structure) and organisation chart;
- i) clearly indicate milestones for all major groups of works etc;
- j) logically link all activities in accordance with the WBS and through the WBS

- k) show duration of activities and allocation of resources;
- l) show earliest and latest start and finish dates for each works activity;
- m) identify critical activities and show the critical path(s);
- n) be supported by a schedule giving sufficient details of the contractor's resource requirements in terms of manpower, work rates, items of plant equipment and materials for each works activity to justify the activity duration shown in the programme;
- o) show resources usage graphs and tables;
- p) show both total and free floats (slacks);
- q) identify works and resources calendars (including all holiday periods and weather conditions which are at the contractor's risk and other contractor time risks);
- r) identify when and what information, drawings, materials, equipment, facilities, and/or temporary works are required from the Contractor;
- s) identify when and what approvals, consents, and/or certificates are required from the Contractor, the Engineer and/or the Employer;
- t) identify key delivery dates of plants and materials;
- u) identify the sequence and timing of inspections and tests specified in the Contract;
- v) include sufficient flexibility in order to make adequate adjustments to allow for interfacing the Contractor's activities with other contractors working on the Site.
- w) Include the list of subcontractors he proposes to employ on the Works together with details of the part of the Works he proposes to subcontract;
- x) Include the schedule of key personnel;
- y) take into account the appropriate time needed for purpose of informing public regarding limiting or disconnecting water, electricity or other utilities;
- z) a general description of the methods which the Contractor intends to adopt, and of the major stages, in the execution of the Works. Take into account any foreseeable adverse physical conditions, which may restrict progress of the Works.

8.4 Extension of time for Completion

The following text shall be added at the end of the Sub-Clause:

An extension of Time for Completion entitled to the Contractor which is agreed and approved shall be formalised as an Addendum to Contract.

10 Employer's Taking Over

10.1 Taking Over of the Works and Sections

The following text shall be added at the end of the second paragraph:

Upon receipt of the Contractor's notice the Engineer will notify the Employer and Contractor of the date he intends to perform inspection in order to issue a Taking Over Certificate.

The Employer shall arrange for technical acceptance of the Works in accordance with the Laws of the Country. The Contractor shall cooperate with the person in charge of the technical acceptance and shall act in accordance with his requirements.

If any deficiencies are identified in the course of the technical acceptance procedure, the Contractor shall remedy such deficiencies within the period proposed by the person in charge of the technical acceptance. In case the Contractor fails to remedy the deficiencies, the Employer shall be entitled to engage a third party to remedy such deficiencies at the cost of the Contractor.

Upon receiving positive opinion from the person in charge of the technical acceptance, the Employer, the Engineer and the Contractor shall proceed with the Taking-Over procedure and Final Statement of the executed Works.

11 Defects Liability

11.3 Extension of Defects Notification Period

Paragraph 1 and Paragraph 2 shall be deleted and replaced with the following text:

After expiry of two years following the issuance date of the Taking-Over Certificate, the Employer shall no longer be entitled to refer to any defects.

11.9 Performance Certificate

The following texts shall be added at the end of the Sub-Clause:

After the issuance of the Performance Certificate, the questions as to the Contractor's liability for structural works, soil deficiencies and structural design (Decennial Liability) shall be governed by the Law on Obligations and the Law on Spatial Planning and Construction of Structures.

13 Variations and Adjustments

13.8 Adjustments for Changes in Cost

This Sub-Clause is not applicable.

13.9 Unforeseeable, Unforeseen and Subsequent Works

Variations and adjustments are possible based on unforeseeable and/or subsequent works in accordance paragraphs 3, 4 and 5 of the Article 4 of the Framework Agreement.

Unforeseeable works are the works that relate to variation of the scope of work due to changed geological, hydrological and ecological conditions in relation to the delivered Preliminary Design.

Unforeseen works are the works which are not included in the Main Design prepared by the Contractor and approved by the Employer in accordance with Terms of Reference and the Employer's Requirements, and shall be carried out in order to make the Project fit for purpose.

Subsequent works are the works which are not included in the Main Design prepared by the Contractor and approved by the Employer in accordance with Terms of Reference and the Employer's Requirements, but the Employer requests them to be executed.

The value of Provisional Sums for the unforeseeable and subsequent works shall not exceed 10% of the Maximum Guaranteed Price referred to in paragraph 1 of Article 4 of the Framework Agreement.

The value of unforeseeable and subsequent works is not included in the Maximum Guaranteed Price.

After signing of the Contract and having obtained the approval of the Main Design, the Parties shall agree on a document on measurement and valuation of the unforeseeable and subsequent works, in accordance with paragraph 2 of Sub-Clause 14.1 [Contract Price] of Conditions of Contract and paragraph 4 of Article 4 of the Framework Agreement.

If the Parties fail to agree on criteria for defining these unit prices, the Employer reserves the right to engage another contractor for execution of the works concerned.

Variation procedure in relation to these works shall apply in accordance with Sub-Clauses 13.1, 13.2, 13.3 and 13.5 (a).

Whenever the Engineer requires any part of these unforeseeable or subsequent works to be measured, reasonable notice shall be given to the Contractor's Representative, who shall:

- I. promptly either attend or send another qualified representative to assist the Engineer in making the measurement, and
- II. supply any particulars requested by the Engineer.

In accordance with paragraph 5 of Article 4 of the Framework Agreement, the price adjustments shall relate equally to the increase in the scope of works (to the Contractor's benefit) and to the decrease in the scope of works (to the Employer's benefit).

Where such price adjustments relate to the increase in the scope of work (to the Contractor's benefit), the Sub-Clause 13.5 paragraph (a) shall apply.

Where such price adjustments relate to the decrease in the scope of work (to the Employer's benefit), a reduction of the Accepted Contract Amount shall be made.

14 Contract Price and Payment

14.1 The Contract Price

Paragraph (a) shall be deleted and replaced by the following:

The Contract Price shall be the lump sum Accepted Contract Amount and shall not be subject to any adjustments under the Contract except the price adjustments, defined under Sub-Clause 13.9 and Sub-Clause 13.7.

14.2 Advance Payment

The following text shall be added at the end of the first paragraph:

The Advance Payment Guarantees, written in first demand unconditional form, shall be issued by a bank with the A+ rating selected by the Contractor, approved by the Employer and submitted in a form as provided in the Annex E of the Conditions of Contract.

14.4 Schedule of Payments

Within 14 days following the approval of the Programme, the Parties and the Engineer shall define and agree jointly on the Schedule of Payment. The Contractor shall be paid in accordance with the agreed Schedule of Payment.

14.5 Plant and Materials intended for the Works

This Sub-Clause is not applicable.

14.7 Payment

The first paragraph is amended to read:

- (a) within 21 days after receiving the Performance Security in accordance with Sub-Clause 4.2 [*Performance Security*] and Advance Payment Guarantee in accordance with Sub-clause 14.2 [*Advance Payment*];
- (b) the amount certified in each Interim Payment Certificate within 42 days after the Engineer receives the Statement and supporting documents;

The last paragraph shall be replaced by the following:

The Contractor shall notify to the Employer, prior to any payment under the Contract, details of the bank account(s) nominated by the Contractor for payments for the currency specified in the Contract. All payments of the amounts due to the Contractor shall be made into the bank account(s) thus nominated by the Contractor.

14.8 Delayed Payment

Paragraph 2 of the sub-clause 14.8 shall be amended to read as follows:

Financing charges shall be calculated at the rate EURIBOR+250 bps or LIBOR+250 bps, depending on the currency of payment.

14.15 Currencies of Payment

The Sub-Clause shall be deleted and replaced by the following:

The Contract Price shall be paid in Euro/US Dollar, based on the exchange middle rate (Reuters) on the Contract signing date.

15 Termination by Employer

15.6 Prohibited Practices

The new Sub-Clause shall be added:

If the Employer determines, based on reasonable evidence, that the Contractor has engaged in prohibited practices, in executing the Contract, then the Employer may, after giving 14 days notice to the Contractor, terminate the Contract and expel him from the Site, and the provisions of Clause 15 shall apply as if such termination had been made under Sub-Clause 15.2.

Should any employee or subcontractor of the Contractor be determined, based on reasonable evidence, to have engaged in a prohibited practice during the execution of the work then that employee shall be removed in accordance with Sub-Clause 6.9 [*Contractor's Personnel*].

For the purpose of this Sub-Clause, the terms set forth below are defined as prohibited practices:

- (a) "coercive practice" means impairing or harming, or threatening to impair or harm, directly or indirectly, any party or the property of the party to influence improperly the actions of a party.
- (b) "collusive practice" means an arrangement between two or more parties designed to achieve an improper purpose, including influencing improperly the actions of another party.

- (c) “corrupt practice” means the offering, giving, receiving, or soliciting, directly or indirectly, anything of value to influence improperly the actions of another party.
- (d) “fraudulent practice” means any act or omission, including a misrepresentation, that knowingly or recklessly misleads, or attempts to mislead, a party to obtain a financial or other benefit or to avoid an obligation.

16 Suspension and Termination by Contractor

16.2 Termination by Contractor

(g) Paragraph (g) of the Sub-Clause shall be amended to read as follows:

In the event the Bank suspends the loan from which part or whole of the payments to the Contractor are being made, if the Contractor has not received the sums due to him upon expiration of the 14 days referred to in Sub-Clause 14.7 [*Payment*] for payments under Interim Payment certificates, the Contractor may, without prejudice to the Contractor's entitlement to financing charges under Sub-Clause 14.8 [*Delayed Payment*], take one of the following actions, namely (i) suspend work or reduce the rate of work under Sub-Clause 16.1 above, or (ii) terminate under the Contract by giving notice to the Employer, with a copy to the Engineer, such termination to take effect 14 days after the giving of the notice.

Paragraph (h) is added to the Sub-clause to read:

(h) the Contractor does not receive the Engineer's instruction recording the agreement of both Parties on the fulfilment of the conditions for the Commencement of Work under Sub-Clause 8.1 [*Commencement of Work*].

The following text shall be added at the end of the Sub-Clause 16.2:

If the Employer finds a solution to any of the issues referred to in this Sub-Clause which is acceptable to the Contractor not later than 14 days as of the notification date, the Contractor would not exercise its right to terminate the Contract.

17 Risk and Responsibility

17.5 Intellectual and Industrial Property Rights

The following text shall be added at the end of the Sub-Clause:

The Employer reserves all intellectual and industrial property rights resulting from the implementation of the Project concerned.

17.7 Use of Employer's Accommodation/Facilities

The new Sub-Clause shall be added:

The Contractor shall take full responsibility for the care of the Employer provided accommodation and facilities, if any, as detailed in the Specification, from the respective dates of hand-over to the Contractor until cessation of occupation (where hand-over or cessation of occupation may take place after the date stated in the Taking-Over Certificate for the Works).

If any loss or damage happens to any of the above items while the Contractor is responsible for their care arising from any cause whatsoever other than those for which the Employer is liable, the Contractor shall, at his own cost, rectify the loss or damage to the satisfaction of the Engineer.

20 Claims, Disputes and Arbitration

20.1 Contractor's Claims

The following text shall be added after the first paragraph:

Any notice of intention to claim extension of the time for completion shall be submitted in writing and titled as the *Notice of intention to claim extension of the time for completion*, and such Notice shall be marked by a unique sequential number starting with 01, which shall clearly identify the event and commencement of the event that is to cause the delay.

Any notice of intention to claim additional payment in accordance with the Sub-clause 20.1 shall be in writing and titled as *the Notice of intention to claim additional payment*, and such Notice shall be marked by a unique sequential number starting with 01, which shall clearly state the circumstances, events and reasoning behind the financial claim in accordance with the Contract.

Any Notice of intention to claim extension of time for completion or additional payment not submitted in the defined manner shall not be accepted as a Notice of intention in accordance with the Contract.

20.6 Arbitration

Paragraph (a) of Sub-Clause 20.6 shall be amended to read as follows:

The dispute shall be finally settled at the Swiss Chambers' Arbitration Institution in Zurich (Switzerland) in accordance with the Arbitration Rules of this Institution.

The new Clause shall be added after the Clause 20 to be read as follows:

Clause 21 Final Provisions

Sub-clause 21.1

Applicable law for the implementation of the Contract shall be the Law of Montenegro.

Sub-Clause 21.2

This Contract is executed in Montenegrin and English language in 6 (six) original copies of equal legal effect in both languages, of which 3 (three) copies for the Employer and 3 (three) copies for the Contractor. In the event of any dispute, the English version of the Contract shall prevail.

Sub-clause 21.3

The Contract shall be implemented after its publication in the Official Gazette of Montenegro along with the Financing Agreement of the Project concerned and after approval of the Government of the People's Republic of China on the Design and Build Construction for the Bar-Boljare Highway, Priority Section Smokovac-Uvac-Matesevo.

This Contract shall automatically terminate in the event of failure to meet any of the requirements referred to in paragraph 1 of this Sub-Clause, while the Parties shall not be entitled to any claims.